

Izhaja ob 4. zjutraj.
 Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.
 Oglasi po tarifu.
Uredništvo:
 Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L.
 Telefon št. 72, ponoči tudi št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 96.
 Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 499.
 Podružnica: Maribor, Barvaraka ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
 Račun pri poštnem ček. z avdom: Ljubljana št. 11.843 - Praha čisto 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 15. junija.

Sestanek Male antante na Bledu se vrši v času, ko prihaja Društvo narodov v najbolj kritični štadij, kar jih je bilo od njenega početka. Pristop Nemčije in vprašanje razširjenja Društvene sveta je povzročilo krizo v razmerju nekaterih držav od Društva in Brazilija ter Španija takorekoč odhajata iz Zeneve. Vzpriča tega se je pojavila precejšnja nezaupnost do Zeneve in v vsem svetovnem časopisju se javljajo razprave o krizi v Društvu narodov. Toda ta mednarodna institucija je pokazala že s svojimi dosedanjim delovanjem, da srečno premaga mnoge probleme, ki se zdijo splošno neresljivi in bo nedvomno premagala tudi sedanjo krizo. Ali pokazalo se je ipak, da se morajo države zanašati tudi na druge osnove, ne le na Društvo in lokalne politične kombinacije so postale sedaj še važnejše, nego poprej. Mala antanta ima v tem položaju zopet priliko, da pokaže kako potrebna je vsem trem državam, ki jo tvorijo.

Med programnimi točkami konferencc, ki traja to pot razmeroma zelo dolgo, se nahajajo glasom oficijoznih vesti razprave o obnovi zavezniških pogodb med posameznimi državami. Poročilo se je nedavno, da se je v Bukarešti že obnovila zavezniška pogodba med Rumunijo in Jugoslavijo. Naše vnanje ministrstvo javlja, da so te vesti preurajene in da se pogodba še ni obnovila; o obnovi; se bosta dr. Ninčič in Mitileu na Bledu šele razgovarjala in nato se sklene obnovitev sama. Prav tako se bodo vršili na Bledu tudi razgovori o obnovi zavezniške pogodbe s Češkoslovaško, ki poteče letošnjo jesen. Dalje se bodo vršila tudi pogajanja za obnovo slične pogodbe med Češkoslovaško in Rumunijo, ki prav tako poteče jeseni. Rumunski vnanji minister Mitileu ter naš in češkoslovaški bucareški poslanik so v nedeljo v Bukarešti podpisali vsak v imenu svoje države protokol, da se podaljša skupna defenzivna zveza med vsemi tremi državami za nadaljna tri leta; podaljšana pogodba še tesneje veže vse tri zaveznice nego doslej in najzgovorneje pričra, kako popolnoma neutemeljene so bile vesti, ki so se tekom zadnjega leta širile o nepotrebnosti nadaljnega obstoja Male antante.

Ti interni problemi Male antante se bodo nedvomno rešili v popolnem soglasju; velika udeležba diplomatov iz vseh treh držav kaže, da so za konferenco stvari temeljito pripravljene in da je vse v glavnem delu že dogovorjeno.

Beneš prihaja na blejsko konferenco direktno iz Zeneve in po programu bo podal na njej poročilo o zadnjem zasedanju Društva narodov. To zasedanje je bilo baš za Mala antanto zelo važno, zakaj na njem se je razpravljalo o madžarski prošnji za odpravo finančne kontrole; da se je prošnja odbila, za to ima v veliki meri zaslug tudi Mala antanta, ki je lahko z ženevskim uspehom zelo zadovoljna. Nedvomno se bo o Madžarski na Bledu precej razpravljalo, saj se je na temiškarski konferenci v letošnjem februarju sklenilo, da se počaka na izid falsifikatorskega procesa, na kar bo Mala antanta določila svojo nadaljno taktiko. V Zenevi se je pojavil načrt, da se s specialnimi mednarodnimi pogodbami zavarujejo države pred eventualnimi nadaljnimi ponarejanji bankovcev; pri podrobnem obravnavanju tega projekta bo sodelovanje Male antante, ki je bila sama prizadeta z madžarskimi ponarejanji, zelo važna in merodajna v nemajhni meri.

Na Bledu se bo razpravljalo, kakor se poročila, tudi o rusko-nemški pogodbi, ki se je sklenila po zadnji maloantantni konferenci v Temišvaru. Za razmerje do sovjetske Rusije nima Mala antanta nikakih skupnih obveznosti. Toda nemško-ruska zavezniška pogodba sega preko tega okvira, ki bi dopuščal nevtралnost Male antante napram odnošajem med Nemčijo in Rusijo, ker se tiče v izredno veliki meri tudi razmerja teh držav od Društva narodov. Vse države med Nemčijo in sovjetsko Rusijo morajo odslej pazorno motriti pojave v vzhodni srednji Evropi, kjer se mora pokazati efekt berlinske pogodbe. Zato mora biti situacija, stvorjena z nemško-rusko pogodbo, predmet diplomatskim razgovorom na Bledu.

Balkanski problemi se ne nahajajo na programu blejske konferencc, in tudi niso še dozoreli zanjo. Težišče mednarodne situacije je sedaj drugje in pozornost Male antante je obrnjena na aktualne probleme sodobnosti.

Iz Prage so prišle vesti, da je češkoslovaška socialistična stranka sklenila, da mora dr. Beneš, njen član, ki je edini parlamentarec v uradniški vladil Černega, podati demisijo. Ta sklep bo nedvomno močno omajal Benešovo pozicijo na Bledu. Zakaj, dasi CSR skoro ne more voditi drugačne vnanje politike nego je sedanja, vendar je brezdvomno neprijetna situacija, ako se nahaja vnanji minister vodilne maloantantne države takorekoč v demisiji. Praška no-

Narodna skupščina bo v soboto odgodena?

Ministrski svet še vedno ni končal razprave o nettunskih konvencijah. — Tolažbe radikalov radičevcem. — Velika živahnost pašičevcev.

Beograd, 15. junija, p. Od 5. do 9. zvečer je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je nadaljevala razprava o nettunskih konvencijah. Debatna je trajala 4 ure in je bila sprejeta le prometna konvencija. Seja se jutri nadaljuje. Značilno je, da je italijanski poslanik Bodrero tudi danes interveniral zaradi nettunskih konvencij in vprašal, kdaj bodo ratificirane. Poročilo o beograjskih konvencijah, ki so bile sprejete včeraj v odboru in proti katerim so glasovale vse stranke opozicije, je bilo danes predloženo Narodni skupščini. Kakor se čuje iz vladnih krogov, pridejo na dnevni red zbornice najbrže v petek, ker je četrtek dan interpelacij. Tu bodo radikalji zopet pritiskali na radičevce, češ, da je to poslednje glasovanje, ker misli vlada že v soboto odgoditi Narodno skupščino.

Narodna skupščina je imela danes sejo, ni pa bilo nikakih važnejših političnih dogodkov. Veliko pozornost je vzbudilo nenadno prekinjenje seje parlamenta, kar se je zgodilo takoj po govoru ministra Simonovića o konvencijah glede mednarodnega delovnega urada. Seja je bila prekinjena, dasi bi bila v kakih 10. minutah konvencija brez

druga sprejeta. Nekateri radikalski poslanci trde, da so radičevci tudi tu stavili nekaj zahtev. Računajo, da bo jutrišnja seja Narodne skupščine zelo kratka.

Beograd, 15. junija, p. Skupina radikalnih poslancev, pristašev Pašića, z dr. Veljo Popovičem na čelu, je prejela od Nikole Pašića iz Karlovič Varov pismo, v katerem jih bivši ministrski predsednik pozivlja, naj drugo nedeljo, 27. t. m., na predvečer Vidovega dne prirede velik radikalski shod v Jagodini. Na to zborovanje naj bi po Pašičevem načrtu prišlo vsaj 50 poslancev. Pašič pravi, da bi rad tudi osebno prisel. Ako ne bi mogel iz Karlovič Varov, pošlje spisane govore, ki naj se na shodu prečita. V zadnjem času se opaža vse večja agilnost pašičevcev, ki so danes v klubu gospodarji situacije in otvorjeno delujejo na to, da se Uzunovičeva vlada zameni s Pašičevo.

Beograd, 15. junija, p. Mnogo pozornosti je vzbudilo v parlamentarnih krogih, da je Davidovičev klub na podlagi včerajšnjih izjavljanj posl. Grisoğona (SDS) o beograjskih konvencijah sklenil glasovati proti tem konvencijam.

Finančni odbor odobril ameriško pogodbo

Mi smo dobili slabše pogoje nego Italija in Belgija. — Zakaj je bil finančni minister v Ameriki. — Kako bomo plačevali ameriške dolgove.

Beograd, 15. junija p. Za 5. popoldansko uro je bila sklicana seja odbora za proučevanje zakonskega načrta o neposrednih davkih. Seja pa ni bilo ker je isti čas razpravljala plenum finančnega odbora. Zato je le vladna večina imela krajsjo konferenco, na kateri je razpravljala o stališču do nekaterih točk predloge.

Seja finančnega odbora se je vršila ob 5. uri. Kot prva točka je bila na dnevnem redu pogodba med Jugoslavijo in Zedinjenimi državami o ureditvi vojnih dolgov. Kot prvi je govoril davidovičev dr. Kumamudi, ki jo je primerjal z italijansko, pri kateri je dosegla italijanska vlada 20% ertanje. Tudi Belgija je v svoji ureditvi dolga v Ameriki dosegla boljše uspehe, čeprav ni v vojni več trpela kot mi. Dobra stran pogodbe so anuitete. Govornik je zahteval, pojasnila o nabavah in uporabi materijala iz likvidacije ameriškega suknja. Končno je izjavil, da bo v načelu glasoval za predlog. Za njim sta govorila dr. Sečerov in klerikalec Pušenjak, ki je izjavil da bo glasoval proti. Samostojni demokrat Demetrovič je naglašal, da bi moral biti finančni odbor bolj v stikih z vladno in da bi moral obveščati zbornico o vsaki fazi poslov, ki se nanašajo na tako važne stvari. Vlada ni v tej stvari tako postopala, kakor bi morala. Pri debati o državnem proračunu je vlada naglašala, da je moral potovati finančni minister dr. Sto. adinovič sam v Ameriko, zaradi ureditve našega dolga. Pogodbo pa je delal, sklenil in podpisal naš londonski poslanik Gjurčić. Stroški naše delegacije so bili ogromni in jim je ugovarjala celo vladna večina. Vprašanje je, ali so taki stroški naše delegacije na mestu, ko vendar ni izvršila svoje naloge. Predležena pogodba nam ne daje posebnih koncesij, ker je slaba. Zato bo glasoval proti.

Finančni minister dr. Perič je podal nato kratek ekspeze, v katerem je naglašal, da je treba sprejeti pogodbo, kar je potrebno za naš državni prestiž in za ureditev naših vojnih dolgov. Skliceval se je na pojasnila, ki jih je podal v zakonskem predlogu samem. Pri načelnem glasovanju so glasovali za predlog v načelu radikalji, radičevci in davidovičevci, pri končnem glasovanju pa je vsa opozicija odklonila predlog, tako da so glasovali zanj le radikalji in radičevci.

Kot druga točka dnevnega reda je sledila odobriti kredita 10 milijonov dinarjev za popravo nekaterih cest. Potem je prišel na vrsto kot tretja točka pravilnik o dokladah za reprezentacijo velikih županov. Poslanec Demetrovič je predlagal, naj se ta predlog stavi z dnevnega reda, ker je notranji minister odsoten in tudi finančni odbor ni zanj kompetenten. Demetrovičev predlog so podpirali poslanci Pušenjak, dr. Polič, dr. Svetislav Popovič in dr. Sečerov, kasneje pa še radikalja Pešič in Oto Gavrilović, nakar je bilo to vprašanje stavljeno z dnevnega reda in seja zaključena.

Beograd, 15. junija p. Glavne določbe pogodbe z Ameriko o vojnih dolgovih so sledeče: Glavnico 62,857.112,39 dolarjev, kolikor je znašala 15. junija 1925, tvorijo obveznosti za prejemke v gotovini 26,126.574,59 dolarjev, ki so v obrestih po 4,25 odstotkov do 15. decembra 1. 1922 narasli na 30 milijonov 199.997,73 dolarjev. Temu je treba pristeti dolg za vojni materijal, kupljen na kredit, ki znaša 24,978.020,99 dolarjev in za katerega znašajo obresti po 4,25 odstotkov

3,358.790,45 dolarjev, a čemer je ta vsota narasla na 28,336.811,44 dolarjev. S prvim dolgom skupaj torej 58,536.809,17 dolarjev. Za to vsoto se računajo po sporazumu za čas od 15. decembra 1922 do 15. junija 1925 3 odstotne obresti, to je 4,390.360,69 dolarjev, s čemer se vsota dolga s kapitaliziranimi obrestimi zviša na 62,927.069,56 dolarjev. Od tega se odštejejo nekatera naša prejšnja neznatna plačila, bodisi direktno na račun odplačila glavnice dolga bodisi na račun obresti, in skupnem znesku 69.957,47 dolarjev, s čemer se vsota našega dolga zmanjša na 62,857.112,39 dolarjev. Ker smo pri podpisu pogodbe plačali v gotovini 7.112,39 dolarjev, znaša končna vsota dolga 62,850.000 dolarjev.

Skala letnih odplačil se pričinja z obroki po 200.000 dolarjev v letih 1926 do 1930 ter doseže svoj maksimum v zadnjem 62. letu (1987.) 2,406.000 dolarjev. Naša država pa bo izdala ameriški vladni bone za celo vsoto, ki se bodo odplačevali po označenem načrtu. Plačevalo se bo v zlatih dolarjih ali pa, ako izrazi naša vlada 30 dni pred potekom vsakega roka željo, v državnih obveznicah ameriških držav, izdanih po 6. aprilu 1. 1917. v nominalni vrednosti. Naša država se obvezuje, da ti boni, v kolikor bodo v rokah ameriške vlade ali ameriških državljani ter pravnih oseb, ki ne bivajo v kraljevini SHS, ne bodo podrejeni nobenemu davku niti kakšni državnim ali samoupravnim taksam.

Zakonski predlog, ki je predložen skupščini vsebuje v prvem členu celokupno besedilo sporazuma, v drugem členu določa, da se ima izplačilo bonov za 1. 1926 izvršiti iz viška dohodkov in prihrankov v proračunu za leto 1926/27, medtem ko se bodo za ostala odplačila določile potrebne vsote v prihodnjih proračunih, tretji člen pa vsebuje določbo, da stopi zakon takoj v veljavo.

Mrtev dan v Narodni skupščini

Beograd, 15. junija r. Seja Narodne skupščine je pričela ob 11. Po uvodnih formalnostih je bilo prečitano sporočilo ministra dr. Ninčiča, da bosta v diskusiji o konvencijah z Italijo vladna zastopnika poslanik dr. Rybar in Branislav Avramović.

Narodna skupščina je nato prešla na dnevni red: Volitev skupščinskega odbora za pretres zakonskega predloga Ljube Jovanovića o občinskih volitvah v Vojvodini, Bosni in Hercegovini. Ker se med šefi klubov ni mogel doseči sporazum o sestavi tega odbora, se je vršilo tajno glasovanje. Radikalji so dobili 10 članov, radičevci 4, demokrati in zemljoradniki 2, klerikalci in muslimani 2, Ljuba Jovanović 1, samostojni demokrati 1, ter hrvatski federalisti 1. Skupščina je nato prešla na drugo točko dnevnega reda: Ratifikacija izpmembe čl. 293 versajske mirovne pogodbe. Minister za socialno politiko Simonović je podal krajsji ekspezo o mednarodnem uradu dela, nakar je predsednik na splošno presenečenje prekinil sejo. Raznesla se je govornica, da bo tudi ratifikacija beograjskih konvencij odgodena. Prihodnja seja jutri.

Krvavi verski nemiri

London, 15. junija s. Reuterjev urad poroča iz Simle: Snoch je prišlo v Pindi do velikih nemirov med versko sekto Sikhs in muslimani. Osem muslimanov je bilo usmrčenih, ranjenih pa je 14 muslimanov in 9 članov sekte Sikhs. Tržnica za žito je popolnoma uničena. Po ulicah je prišlo do plenitev. Čete so zasedle mesto ter obvladajo položaj.

Jutri se prične blejska konferenca

Priprave končane. — Ministri in poslaniki že na potu. — Prva konferenca v četrtek. — Hkrati zborovanje Novinarske male antante.

Beograd, 15. junija, p. Priprave za konferenco zunanjih ministrov Male antante na Bledu so zaključene. Izdelan je ves operat. Zunanji minister doktor Ninčič je imel zadnje dni polno posla s pripravami za to konferenco. Imel je posvetovanja z ministri in je bil tudi na dvoru, kjer je kralju podrobno poročal o vseh aktualnih zadevah, ki so v zvezi s konferenco. Popoldne je bil zopet na dvoru pred odhodom iz Beograda.

Dr. Ninčič se je nocoj odpeljal z brzim vlakom ob 7.20 iz Beograda in prispe v Ljubljano jutri, v sredo ob 11. dopoldne. Z njim se pelje tudi rumunski poslanik na našem dvoru Emandi ter ožje spremstvo. Z istim vlakom pride tudi precej beograjskih in zagrebških novinarjev. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš se je sinoči odpeljal iz Zeneve in potuje preko Milana in Trsta. V Ljubljano dospje tekom dopoldneva.

Oba ministra se okrog popoldneva odpeljeta na Bled z avtomobilom. Rumunski zunanji minister Mitileu odpotuje iz Bukarešte jutri dopoldne in pride v Ljubljano v četrtek zjutraj, od koder se pelje naravnost na Bled. Z njim se pripelje tudi naš poslanik na rumunskem dvoru Colak-Antić, referenti in večje število rumunskih novinarjev. Rumuni pridejo na Bled s posebnim vlakom. Na konferenco Male antante pridejo razen vseh treh zunanjih ministrov tudi poslaniki Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije v prestolnicah Male antante, in sicer iz Beograda Šeba in Emandi, iz Prage Nešić, Filodor in iz Bukarešte Colak-Antić in Kunzl-Jizersky.

Hkrati s konferenco zunanjih minist-

rov Male antante je na Bledu tudi konferenca Novinarske male antante, kjer se sestanejo predstavniki tiska vseh treh držav, da razpravljajo o raznih stanovskih in novinskih zadevah, kakor je to bilo določeno pri ustanovitvi te organizacije. Prvi sestanek imajo že jutri popoldne.

Pariz, 15. junija (Radio) Kakor poroča »Quotidien« bo zahtevala Rumunija na bodoči konferenci Male antante na Bledu od Češkoslovaške in Jugoslavije jamstveno pogodbo proti morebitnemu napadu Bolgarske katere iredentistična propaganda se v Dobruži vzemirljivo širi. »Humanite« ostro nastopa proti dovoljenemu posojilu za bolgarske begunce.

Pred odstopom dr. Beneša?

Nepričakovan poziv čeških nar. socijalistov.
 Praga, 15. junija s. Ostri napadi opozicije proti kabinetu Černega so zelo omajali položaj zunanega ministra dr. Beneša. Položaj dr. Beneša, ki je edini parlamentarni minister v tej uradniški vladil, je nevdržljiv. Klub poslancev in senatorjev češkoslovaških socializtov, stranke zunanega ministra, je skupno z izvršnim odborom stranke sklenil, brzojavno pozvati dr. Beneša, naj odstopi.

Praga, 15. junija s. Službeno se objavlja: Centralni izvršni odbor češkoslovaške socialistične stranke je na današnji skupni seji senatorjev in poslancev sklenil, da se mora vztrajati na takojšnji demisiji kabineta. Iz tega vzroka je že pozval poslanca stranke, zunanega ministra dr. Beneša, da poda ostavko.

Demisija devete Briandove vlade

Po odstopu finančnega ministra Pereta je podala ostavko celokupna vlada v zvezi s sporom z državno banko, ki ni hotela podpirati finančnega sanacijskega načrta. — Možnost nove koncentracijske vlade.

Pariz, 15. junija. (Radio) Po seji ministrskega sveta, ki je trajala od 10. dopoldne do 2. popoldne in na kateri se je razpravljalo o ponovnem katastrofalnem padcu franka, je finančni minister Peret podal ostavko Ministrski svet je sprejel njegovo demisijo.

Peret je izjavil, da nima dovolj podpore pri svojem delu za sanacijo franka. Izrazil je upanje, da bo se sestala koncentracijska vlada, ki bo imela dovolj avtoritete za izvedbo dalekosežnih ukrepov za sanacijo franka.

Pariz, 15. junija s. Ministrski svet, ki je sestel ob 6. zvečer, je trajal eno uro. Po končani seji je sporočil državni podtajnik v ministrskem predsedništvu Danielou v komuniketu, da so se ministri po proučitvi položaja uverili, da je nemogoče da bi prišlo samo do izpmembe v finančnem ministrstvu in da bi pod sedanjimi okoliščinami moral demisijomrati celokupni kabinet. Na ta način bi bilo prepričeno predsedniku republike, da sam interpetira zadnje dogodke in sedanjí položaj. Vsi ministri so odšli v Elysee, da podajo predsedniku svojo demisijo.

Pariz, 15. junija k. Ker je ministrski svet smatral, da sama izpmemba v sestavi ministrskega sveta veld demisije finančnega ministra nikakor ni zadostna, je sklenil demisijo celokupnega kabineta, ki jo je podal

predsedniku republike Ministrski predsednik Briand.

Pariz, 15. junija s. Govori se o možnosti kabineta Poincarrea, Gardieua ali Caillauxa ako Briand, kateremu bo predsednik republike Doumergue brezdvomno poveril sestavo nove vlade, odkloni to misljo.

Pariz, 15. junija (Radio) Zbornica je soglasno sprejela zakonski načrt, ki zagotavlja oskrbo z žitom in pooblašča vlado, da deloma ali popolnoma odpravi mnoge carine za gotove vrste žita in sicer do 31. julija. Obenem je sprejela zbornica zakon o obligatorni naznanitvi poljskih pridelkov in o eventualni revizivici življenjskih potrebščin. Min. predsednik Briand je v odgovoru na socialistične in komunistične interpelacije izjavil, da ne želi nadaljnih razpravljanj. Hvalil je finančnega ministra Pereta in zahteval, da se zbornica odgodi do četrta. Zbornica je sprejela Briandov predlog s 309 glasovi proti 195.

Pariz, 15. junija s. Herriot je včeraj izjavil v lyonskem občinskem svetu, da je zato, da se uvede žitni državni monopol, ker upa, da bi se s tem preprečilo zadržanje žita v svrhu špekulacije. Nadalje je izjavil Herriot, da ni proti zopetni uvedbi krušne karte, ako bi bilo to potrebno. (Glej članek na 2 strani).

Obnovitev pakta prijateljstva z Grško

Beograd, 15. junija p. Grški poslanik Polihroniades je začel danes nove predhodne razgovore s pomočnikom zunanega ministra, Markovičem, o pogajanjih za sklenitev prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Grčijo. Prejšnja pogajanja so se prekinila zaradi nekaterih tehničnih vprašanj. Grška vlada je izjavila pripravljenost, da se ta tehnična vprašanja uredi. Jugoslovenska in grška tehnična delegacija v Solunu dovršujeta svoje delo o konvencijah glede poštnih in brzjava, veterinarstvu in o službi v solunski coni, v prvi vrsti pa o konvencijah glede železniške proge Gjev-gjelija—Solun. Razgovori bodo kmalu končani, tako, da je upati, da se v najkrajšem času prične oficijelna pogajanja za obnovitev pakta prijateljstva med Jugoslavijo in Grčijo.

Odgoditev ratifikacije francoške dolga v ameriškem senatu

Washington, 15. junija (Radio) Senat je sklenil, da se razprava o sporazumu med Mellonom in Berangerom radi konsolidacije francoskega vojnega dolga odgodi, dokler ga ne ratificira francoska zbornica.

Angleško svarilo Italiji

London, 15. junija d. »Times« svare Italijo, naj se ne vmešava v ureditev maroškega vprašanja. Stvar naj se reši le med obema protektoratnima silama in sicer tako, kakor smatra za pravilno. Glavni interes vseh sredozemskih držav mora biti, da se za vsako ceno ne načne vprašanje Sredozemskega morja.

Novo demonstracije proti carinam v Pragi

Praga, 15. junija s. Velike demonstracije proti agrarnim carinam, ki so se vršile danes ob 3. popoldne, se je udeležilo velikansko število prebivalstva. Policija in orožništvo je bilo konsignirano. Demonstracijam so se pridružili tudi tekstilni in stavbiški delavci, ki so prenehali z delom, da se udeležijo demonstracije.

Praga, 15. junija s. Razpoloženje v notranjem mestu je bilo danes zelo razburjeno. Opoldne so zaprli skoraj vse trgovine. Demonstracijsko zborovanje se je končalo ob 17. uri. Delavci so se večinoma prostovoljno razšli. Ostali so sami mladeniči. Po nekaterih ulicah je policija na konjih razpršila demonstrante. Vendar pa ni prišlo do krvoprelitja. Demonstranti so napadli poslopje »Narodnih Listov«, na katerem so razbili vse šipe. Govori se da je eksplodirala tudi ena ručna granata. Na več krajih je prišlo do pretepa s fašisti.

Praga, 15. junija s. V senatu, ki je pričel razpravljati o carinskih predlogi, je prišlo da nes do razburljivih scen. Ko je vstopil pred sednik Klofač, so ga komunisti sprejeli z velikanskim hruščem. Klicali so: »Na Vaclavskem namestju se je danes zopet streljalo!« Le z veliko težavo so preprečili spopade.

Strahovito neurje nad Požejo

Požega, 15. junija n. Nad mestom in okolico je divjala danes strahovita nevihta, ki je porušila stolp cerkve sv. Petra. Padala je tudi gosta toča, ki je pobila vse poljske pridelke in tudi sicer napravila ogromno škodo.

Baldwinov načrt za rešitev rudarske krize

Včeraj je podal min. predsednik v spodnji zbornici obširno poročilo o stališču vlade v premogovni krizi. — Vlada podpora zasigurana. — Edini izhod: reorganizacija premogovne industrije.

London, 15. junija. (Radio) Na današnji seji spodnje zbornice je podal ministrijski predsednik Baldwin važno poročilo o stanju spora v premogovni industriji. Premogovna komisija, je dejal, je izjavila, da se obe stranki trdnostno borita med seboj, namesto da bi skupno delovali. Ministrijski predsednik se ponovno obrača do obeh strank, naj se sporazumeta, kar edino more rešiti kritični položaj. Glavna težava za doseglo sporazuma je v tem, da je bilo izredno ugodno stanje premogovne industrije l. 1924. Je fiktivno. Ko je konjunkturna v tej važni industriji ponehala, so začele cene premogu stalno padati. Končno je prišla konkurenca inozemskega premoga, ki je prinesla lansko hudo krizo. Cene kurivu so kljub podpori premogovni industriji padle pod produkcijske stroške tako, da je 73 % premogovnikov delalo z izgubo. Premogovna komisija je nezahvalna, da vlada podpora v bodoče odpade. Edini izhod iz sedanje hude krize je popolna reorganizacija industrije premoga in znižanje produkcijskih stroškov. Komisija je svarila obštinstvo, naj se ne vdaja prevelikim nadam v njene predloge.

Baldwin je nadalje izjavil, da so se njegovi nasveti za rešitev spora v glavnem nanašali na poročilo premogovne komisije, da pa sta jih kljub temu obe stranki zavrnili. Vlada je pripravljena v vsakem pogledu podpirati premogovno industrijo, da se reorganizira in da se zboljšajo rudarske mezde. Predsednik vlade je potem navajal poročilo te komisije, ki priporoča znižanje plač. Ni dvoma, da bi v tem primeru ostal delovni čas nespremenjen. Premogovna industrija je v takem stanju, da ne bi mogla izhajati ob sedanjem delovnem času in s sedanjimi mezdami rudarjev. Vsaled tega je prišla vla-

da do zaključka, da je vsekakor treba podaljšati delovnik. Le s to žrtvijo se bodo rudarji rešili znižanja svojih prejemkov. Do tega zaključka je Baldwin v prvi vrsti dovedla skrb za dobrot rudarjev, da ostane njihov ekstenziven minimum na dosedanji višini. Vlada namerava pustiti v veljavi sedemurni delovnik, izdala pa bo hkrati naredbo, da se dovoli čezurno delo. Na tej podlagi bi se delo lahko bolj plačalo. Predsednik vlade je od lastnikov rudnikov dobil pozitivna zagotovila, da bi, ako se uvede neseširni delovnik, prav lahko ostala polovica angleških premogovnikov pri dosedanji plači. Drugod bi se mezde znižale kvečjemu za 10 %. Po mnenju Baldwin bi se dal na tej podlagi doseči sporazum.

Tekom poletja bo vlada pripravila zakonski načrt za reorganizacijo premogovne industrije. Tudi lastniki bodo storili vse, da se zakonski načrt izvede. V jeseni se urede mezde sorazmerno z dobitki premogovne industrije, ki se ugotove poleti. Vlada misli, da se bodo na ta način plače vzdržale na dosedanji višini ali pa celo zvišale. Pripravlja se zakon, ki bo upošteval predloge premogovne komisije. Kabinet upa, da bo ta zakonski predlog sprejel še v sedanjem zasedanju zbornice. Vlada hoče načrt usakuniti, naj se sporazum doseže ali ne. Ako se vladi predlogi sprejmejo, se mezde ne bodo nikjer tako znižale, da bi bila vlada prisiljena apelirati na davčno silo državljanov. Trije milijoni funtov ostanejo na raspolago premogovni industriji pri finančnem ministru, da v slučaju potrebe uredi rudarske plače.

London, 15. junija. (Radio) Danes je prešla angleška rudarska federacija iz Moskve 50.000 rubljev.

Odstop Briandove vlade

Vsled odstopa francoskega finančnega ministra Raoula Péreta je demisijski celokupna Briandova vlada. Péret je podal ostavko, ker ni mogel zajeziti padca franka, vsled česar je ogroženo s tolikšnim mukami in skrajnim naporom francoskih davkoplačevalcev doseženo ravnotežje v letošnjem proračunu. Zaman se je Péret trudil, da bi dosegel zadovoljiv sporazum s francosko Narodno banko v svrhu opore franka. Banka se brani načeti svoje devizne in zlate rezerve.

Nova inflacija postaja v teh razmerah nujna. S tem pa v vodo ves finančni načrt odstopivši vlade, saj sta Briand in Péret oznanila, da v nobenem slučaju ne mislita na novo zvišanje davkov.

Deveto Briandovo ministrstvo ima navzlic ponovnemu težkemu položaju franka velikanske zasluge za domovino. V zunanji politiki je nadaljevalo linjo Painlevéjevega kabineta za pomirjenje z Nemčijo, čuvajoč obenem trdne zveze z dosedanjimi zanesljivimi prijatelji. Na razorožitveni predkonferenci se je izkazala premoči francoske teze. V Svetu Društva narodov pripada Briandu zasluga, da se je madžarska vlada, kompromitirana v falzifikatorski aferi, morala vrniti v Budimpešto brez ukinitja finančne kontrole. Briand je brez dvoma občutno utrdil prestiž Francije v Društvu narodov, doprinesel je mnogo dokazov, da je bajka o francoskem imperijalizmu brez podlage in je dvignil ugled Francije v mednarodni politiki.

Največji uspehi njegovega kabineta pa so: sklenjeni sporazum z Zedinjenimi državami za odplačevanje francoskih dolgov, popolna zmaga v Maroku in uspešna pacifikacija v Siriji.

Pod Briandom se je nadaljevala likvidacija izrazito strankarskega režima, ki so ga ustvarile volitve 11. maja 1924. Briand je deloval z izmeničnimi večinami, vendar se je bolj in bolj izkristalizirala nova večina, obstoječa iz zmerne levice in levega krila in centruma opozicije. Briand je največ doprinesel k koncentraciji republikanske sredine.

Njegovi demisiji more v blagor Francije slediti le koncentracijski kabinet, sestavljen iz zastopnikov strank in skupin, ki so zadnje čase podpirale Brianda in mu pripomogle do znatnih upehov. Sama taka vlada bi mogla koristno in zmagovitno voditi boj za sanacijo franka. V takem kabinetu pripada Briandu nedvomno prva ali pa vsaj ena najodličnejših vlog.

Italija in Maroko

Srečni zaključek vojne v Maroku, kapitulacija Abd el Krima in popolna deruta upornega gibanja v Rifu, ta ugodna nova situacija je odvalila veliko breme z ramen Francije in Španije. Ali takoj istočasno z zmago nad Abd el Krimom pričena tudi prvo nesoglasje med obema državama, ki sta z združenim naporom premagali nasprotnika. Nesoglasje pa se ne tiče samo osebe Abd el Krima, oziroma njegove nadaljne usode, marveč sploh uredbe okupiranega ozemlja, kjer se je treba še dogovoriti o marsičem, kar se tiče nadaljne usode zavzetega predela in ukrepov, da se v bodoče preprečijo slični upori, kakor pravkar udeleženi upor Abd el Krimov.

Toda o vsem tem bi se Španci in Francozi že sami sporazumeli, tem lažje, ker temelji današnje stanje v Maroku, kar se tiče odnošajev med špansko in francosko interesno sfero, na pogodbi med obema državama, sklenjeni v novembru l. 1911. Kar daje maroški zadevi večji, mednarodni značaj, je vmešavanje drugih držav, Anglije in osebito Italije. Predvsem se trudi Italija, da se uveljavlja v Maroku, da se pri reševanju maroških afer in pri razgovorih o obstoječih in novih konvencijah čuie

tudi njena beseda. V ta namen porabi sleherni priložnost, da bi se mogla vrniti kot soodločujoč faktor v maroških zadevah in sedaj smatra poraz Rifovcev za priložnost, da zahteva posebno konferenco evropskih velesil, na kateri bi seveda igrala aktivno vlogo tudi sama.

Pravno Italija za svoje zahteve nima osnove. Zakaj mednarodne pogodbe, ki urejajo maroške zadeve, ne dajejo Italiji ingerence na razvoj stvari v tem kotu Afrike. Temelj današnjemu političnemu stanju v Maroku je pogodba, sklenjena na konferenci v Algecirasu v Španiji, med prizadetimi evropskimi državami v aprilu l. 1906. Toda takrat so evropske države še tekmovalle brezobzirno med seboj in med glavnima rivaloma Francijo in Nemčijo, so postala radi Maroka nasprotja tako velika, da je vse kazalo na vojno. Bila je podoba, da bo izbruhnila svetovna vojna radi kolonialnih naspotij v Maroku, in sicer v okolnostih, zelo neugodnih za Nemčijo. V oni dobi so si berlinski državniki s svojimi izzivalnimi imperijalističnimi aspiracijami nakopali sovražnikov na vseh straneh. Anglija je vedno in povsod nasprotovala nemškemu interesom ter je podpirala Francijo, ki si je znala s spretnimi diplomatskimi potezami pridobiti zase nele Španijo, marveč celo Italijo. Članico tedanje trozveze. Španci so se Francozi sporazumeli, da jim prepuste obrežni pas onstran Gibraltarja ter rifovsko obalo, kar se je zgodilo v skladu z angleško zahtevno, da predel ob morski ožini ne sme biti v posesti Francije ali kake druge velesile, ki bi mogla Angliji ovirati prehod mimo prevažnega Gibraltarja. Tudi Italijo je znala Francija potegniti na svojo stran, obetajoč ji svoj pristanek za načrt, da si na račun Turčije vzame Tripolitanijsko. Tako je bila Nemčija kar naenkrat sama nasproti sklenjeni fronti ostalih držav in je morala kapitulirati. V pogodbi v novembru l. 1911. se je odrekla vsem aspiracijam v Maroku in prepustila deželo Franciji, zakar ji je Francija dala koncesijo v centralni Afriki s tem, da ji je prepustila malo rodoviti zapadni kos francoskega Konga, ležeč ob vzhodni meji nemškega Kameruna.

To so pogodbeni temelji današnjemu posestnemu in interesnemu stanju v Maroku. Španija in Italija sta okupirali odletje ozemlja, ki se jima je pripustilo, a usodo pristanišča Tanger ter okolice je uredila posebna konferenca med Francijo, Španijo in Veliko Britanijo; Italija ni mogla doseči, da bi se uvrstila med zainteresirane in soodločujoče sile.

Razumljivo je, da Francija ni prav nič naklonjena italijanskim aspiracijam na sodelovanje pri reševanju maroških zadev. V Rimu pa celo že odkrito izjavljajo, da hočejo prevzeti v Maroku dedščino po Nemčiji. Tudi to je slab fundament za vmešavanje; ali gre le za kakršnokoli pot, po kateri bi se Mussoliniju posrečilo, praktično se uveljaviti kot mediteranska velesila ali celo kot vodilna. Ta italijanska težnja bi ipak mogla imeti nekaj uspeha, ker bi jo mogla podpirati Anglija, ki nastopa pri raznih prilikah kot podpornica Italije. Toda praktičnih koristi vmešavanje v maroške zadeve rimski politiki ipak ne more prinesiti.

Vojaška diktatura na Portugal-skem
Lizbon, 15. junija s. Deputacija vojske je naprosila vlado, naj se osnuje tročlanski vojaški komite, ki bi pospešil izvedbo revolucijskega programa. Kabinet se je povsotval o tej zadevi, vendar pa odločitev še ni padla.

Fašisti proti Ženevi
Rim, 15. junija (Radio) »Popolo d'Italia« zahteva premostitev sedeža Društva narodov iz Ženeve, ki naj se prenese na Dunaj, kjer bi nudila bivša cesarska palača primeren prostora za zborovanja. Povod tej zahtevi so zadnje demonstracije proti fašistom v Ženevi.

Ali je faksimile Žerjavovega pisma falzifikat?

Dr. Kulovec laže, da je »Jutro« objavilo potvorjen faksimile in se poslužuje novega falzifikata. — Izjave dr. Žerjava in dr. Kramerja. — Original pisma je »Slovenčevim« urednikom na raspolago.

Izjava dr. Gregorja Žerjava

O ukradenem mojem pismu g. doktorju Ninčiču, ki ga je s toliko slastjo objavil katoliški duhovnik dr. Kulovec, sem izvedel šele, ko je zaradi besede »dialekt« začela polemika. Skrajna nisem polagal važnosti na to stvar. Šele ko sem čital, da je nek list »Mladina« (tako vsaj je s triumfom poročal škofov list) trdil, da sem zagrešil »narodno izdajstvo«, sem se obrnil na ministra dr. Ninčiča, da dobim izvirnik, ker sem dobro vedel, da za pismeni jezik nikdar ne rabim izraza »dialekt«.

G. dr. Ninčič je bil toliko prijazen, da mi je izročil izvirnik. Povedal sem mu, da ga bom dal fotografirati in ga mu potem vrnil. V to svrhu sem ga iz Beograda poslal g. dr. Kramerju s prošnjo, da »Jutro« prinese faksimile. To se je tudi zgodilo in mi je dr. Kramer nato izvirnik zopet izročil. Razume se, da v »Jutru« objavljena slika in ostali podatki o vsebini pisma točno odgovarjajo izvirniku.

Spočetka sem verjel, da je bil katoliški duhovnik dr. Kulovec od lažnivih informatorjev zapeljan v zmotu. Danes pa on sam v »Slovencu« piše: Naš (to je Kulovec) prepis (sc. pisma dr. Žerjava) so spričo mene (t. j. Kulovca) primerjali z originalom in priče imamo za to, ki bodo potrdile, da se prepis strinja z originalom. Dalje priobčuje »Slovenec« izjavo istega katoliškega duhovnika dr. Kulovca, da je »Jutrov« faksimile falzifikat...

Jaz pa imam original v roki! Da bo katoliški duhovnik tako drzno lagal, tega ne bi bil verjel. In še tako gluho povrhu, kajti ko smo lumarji zasačili, bilo je le še treba, da nam je dr. Kulovec sam zlezal na lim.

V Ljubljani, 15. junija 1926.
Dr. Gregor Žerjav.

Izjava dr. Alberta Kramerja

Izjavljam, da sem 9. t. m. v priporočenem pismu prejel od g. dr. Žerjava original njegovega pisma g. ministru dr. Ninčiču z dne 14. maja 1925. Dr. Žerjav me je prosil, da dam to pismo fotografirati ter napraviti faksimile, ki naj bi se objavil v »Jutru«. Iz originala Žerjavovega pisma je bilo takoj razvidno, da se je g. dr. Kulovec pri svojemčasni objavi poslužil falzifikata Pisma sem po objavi vrnil dr. Žerjavu. Današnja izjava dr. Kulovca me je napotila, da ga prosim za ponovno prepustitev originala, ker smatram, da se je stvar razvila v afero, v kateri je neposredno prizadeta tudi novinarska čast. G. uredniki »Slovenca« priobčijo izjave g. Kulovca gotovo v najboljši veri, a nesumljivo je, da bodo izpostavljeni očitku, da

so za lopovstvo, kj se vrši na njihov račun, vedeli. Da jim dam možnost, se avtentično prepričati o dejstvu, da je Kulovec citat falzifikat, sem izročil original Žerjavovega pisma predsedniku ljubljanske sekcije Novinarskega združenja g. Stanku Virantu, ki se je izjavil pripravljene, predložiti ta original na vpogled gg. urednikom »Slovenca«.

Ljubljana, 15. junija 1926.
Dr. Albert Kramer.

Direktor »Jutra« g. dr. Albert Kramer mi je izročil danes original pisma, ki ga je pisal 14. maja 1925 takratni minister za šume in rudnike g. dr. Žerjav zunanjemu ministru g. dr. Ninčiču.

Pismo je interesiranim gg. kolegom danes do 13. pri meni na vpogled.
Stanko Virant.

K tem izjavam nimamo ničesar pristaviti. One govore dovolj jasno. Faksimile odličnih odstavkov dr. Žerjavovega pisma smo objavili v nedelji, skupaj z lastnoročno zapisano naredbo ministra Ninčiča, ki izven vsakega dvoma potrjuje avtentičnost originala. Mi smo izjavili, da se je original nahajal v naših rokah in smatrali, da more taka izjava zadostovati v družbi častnih ljudi. Dr. Kulovec prehaja preko vsega tega ter uporno vztraja na tem, da je njegov falzifikat original, nas pa dolži, da smo objavili potvorjena pisma! Pri tem se poslužuje vedno novih laži. Danes trdi, da se dr. Ninčič brani dati pismo na raspolago, a dejansko je minister Ninčič izročil pismo dr. Žerjavu dne 7. t. m. Dr. Kulovec trdi tudi, da so original pisma vzprijeli njega primerjali s prepisom. In navzlic temu pridaje dosedanjim falzifikatom še nov falzifikat. Citira namreč pripombo na pismu, ki se tiče uvedbe disciplinarne preiskave proti onemu, ki je pismo prvotno iz aktov ukradel odnosno izdal prepis pisma ter nas poziva, naj priobčimo tudi to »Ninčičevo državniško opombo«. To je nova falzifikacija originala. Na pismu pripisana opomba namreč ni Ninčičeva, temveč je beležka uradnika (šefa njegovega kabineta?) adresirana na načelnika Količja, kateremu se očitvidno po ustnem naročilu ministra nalaga sledeče:

«g. Količju, da se učini stroga istraga i vidi, koji je činovnik da, prepis ovoga pisma za »Slovenec«.

Spremiti rešenje.
16. V. 1926. B. Podpis nečitljiv.
Za g. Ministra.»

Druga beležka na pismu se očitvidno nanaša na ta slučaj.
Ker želi dr. Kulovec objavo faksimila tudi te beležke, eva je:

*r. Kofjick
Da ce yrluku capora ucajra
u befu. Kofj je zurobnik gao tyetue
obara kicma z "Curobka"
Cageluuuu feneke
16 v 226
Vlu
Zu Ammija
T. Kofjick
Man kamcauuuu
ykaB u bpauuuuuu
Curocak zurobniku
pap urbora
21 v 215
D*

Shod SDS v Metliki in „Slovenec“

»Slovenec« je objavil o veličastnem shodu SDS nesramno zavito poročilo polno laži, kakor je to popolnoma primerno za ljudi, ki so valeni boriti se z lažimi in falzificiranjem ne samo dejstev, ampak tudi ukradenim pismem. »Slovenec« se je celo povzpelo do trditve, da Belokranjcev na shodu ni bilo, dasi se je zborovanje udeležilo skoro izključno kmetosko ljudstvo od blizu in daleč. Ker je videl njegov poročevalec na trgu, kjer se je vršilo zborovanje, cela dva orožnika, je »Slovenec« prinesel svojo poročilo pod naslovom »V senči balonetov«. Če bo vedno ostal v taki »senči balonetov«, kakor je bil v nedeljo, mu lahko že v naprej čestitamo. Belokranjci, ki so se udele-

žili nedeljskega zborovanja v Metliki, imajo v »Slovenčevim« poročilu samo nov dokaz klerikalne lažljivosti, kar nam je seveda tudi prav.

O zborovanju so poročali obširno tudi vsi beograjski večji dnevniki, ki so poslali v Metliko svoje poročevalce. Tako poroča radikalno »Vreme«, ki sam demokratom nikdar ni bilo preveč naklonjeno, da je bil Sv. Pribičević pritrjen v Metliki impozantno sprejem. Nadalje poroča: »Pri slavlouku je g. Pribičević sprejela ogromna množica ljudi s celo vrsto vozov, konjenikov, zastav in dvema godbama, medtem ko je gros udeležencev čakal nanj na zborovališču samem. Množica je g. Pribičevića sprejela s frenetičnim klicanjem. Izročeno mu je bilo nekoliko šopkov, izgovorjeno več dobrodošlic. Nato se je sestavil sprevod, ki je g. Pribičevića spremljal skozi vse mesto do velike-

ga »rga, kjer je bilo zborovališče. Tu so se ovacije ponovile. — V početku zborovanja, ko so množice pozdravile g. Pribičevića, se je dogodil mal incident. Nekoliko radičevskih pristavev je na nekem mestu zborovališča pričelo klicati: »Živio Radič! Živio Puceš! Doli Pribičević!«, pa so bili takoj odstranjeni in zborovanje je do konca poteklo v popolnem redu.»

»Politika« poroča, da so bile Pribičeviću prijete burne ovacije in sijaen sprejem. Njegovi prisaši so navdušeno manifestirali svojo vdanost kralju, narodnemu edinstvu in politiki, ki jo vodi Sv. Pribičević. »Politika« navaja, da so v Metliki nesli Pribičevića na rokah do govorniške tribune. Takoj v početku zborovanja so neki radičevci pričeli klicati: »Živio Radič! Živio Puceš! Doli Pribičević!«, pa so bili takoj odstranjeni in zborovanje je do konca poteklo v popolnem redu.

Beogr. »Pravdi« se ni zdelo vredno omeniti mali incident z radičevci, pač pa poroča, da je sprejela Pribičevića pri vrodu v Metliko skupina konjenikov z zastavami, ki so ga spremlili do zborovališča, kjer je čakala nani velika množica naroda.

»Reč« prinaša o shodu obširno poročilo ter tudi slike množice na zborovanju ter Sv. Pribičevića ob sprejemu pri kolodvoru, ko mu izročajo belokranjska in žumberska dekleta šopke cvetja.

Naj samo teh par primerov zadošča za pravilno presojo »Slovenčevega« poročila, ki skuša z bedastimi in zlobnimi lažmi zmanjšati mogočen vtis, ki ga je pustilo nedeljsko manifestacijsko zborovanje SDS med belokranjskim ljudstvom. »Slovenčeva« gospoda se hudo moti, ako misli, da jo bodo rešile laži. Ljudstvo samo vidi, kje je resnica, in bo zato tudi pravilno sodilo in obsodilo naše klerikalce.

Krivci molče

Mi smo ostro obsodili SLS, ker je v njenem imenu poslanec Skulj izposloval kočevskim nemškimi nacionalistom jezikovno naredbo, ki uvaja nemščino v naše urade. Kakor izv no, je minister Makimovič pristal na to odredbo v pomotnem misljenju, da so za to vse slovenske stranke, ki so se pred kratkim udeležile manjšinske konferenca v Ljubljani. G. Puceš je bil res zadovoljen in je »Kmetksi liste« naredbo že v naprej priporočal. Sedaj, ko smo SLS prijeli za odgovornost, molči ko grob. Molči pa tudi na stravotivo obtožbo, da je v Dol. Lendavi SLS izdajala list »Nepujsak« v madžarskem jeziku, ki je po programu imel zastopati in je tudi zastopal »predvsem in z vsi silo ogrske interese«. Tudi na to strašno obtožbo molče mariborski in ljubljanski črni internacionalci. Molk je priznanje. Čudno, da se v celi klerikalni stranki ne najde niti en poštenjak, ki bi imel toliko narodne zavesti, da bi obsodil izdajalstvo voditeljev SLS.

Stalnost uradništva zopet izigrana

Beograd, 15. junija p. Ministrijski svet je včeraj razpravljajl o predlogu ministra pravde Marka Gjurčića za izpremembo čl. 234. uradniškega zakona, ki določa, da postanejo letos 1. septembra vsi uradniki stalni. Na predlog ministra Gjurčića naj bi se z izpremembo tega člena določba o stalnosti uradnikov črtala iz uradniškega zakona ter rok za pridobitev stalnosti podaljšal še za nekaj časa. Ta svoj predlog uremeljuje minister pravde s tem, da še ni izvršena organizacija centralne uprave, ki naj bi imela za posledico reorganizacijo celokupnega državnega aparata. Šele, ko se bo končno organizirala državna uprava, bi se moglo točno vedeti, koliko število uradnikov je potrebno, in šele potem bi se mogel preurediti uradniški kader ter priznati stalnost onim uradnikom, ki ostanejo v državnih službi. Ministrijski svet je v načelu odobril predlog ministra Gjurčića, vendar bo o njem še enkrat razpravljajl.

Zanimiv dvoboj v Varšavi

Varšava, 15. junija s. Z veliko napetostjo pričakovani dvoboj med Skrzynskim in Sceptyckim se je vršil davi. Sceptycki, ki je imel pravico do prvega strela, ni zadel. Skrzynski je nato odložil svojo pištolo ter izjavil, da noče streljati na Poljake. Sekundanti so nato ugotovili, da je častna zadeva pravim potom rešena.

Propaganda za priključitev Avstrije Nemčiji

d Berlin, 15. junija. Na včerajšnjem zborovanju Avstrijsko-nemške ljudske zveze v Frankfurtu o. M. je povzel besedo tudi socialno-demokratski predsednik državnega zbora Loebe, ki je zlasti polemiziral proti poslednjemu govoru francoskega senatorja Chenebenaite o priključitvenem vprašanju. Loebe je dejal, da tudi Nemčija ne želi voine, ampak mir, da pa slejkoprej zahteva samodoločbo narodov, po kateri ne sme nihče braniti, da se ne bi deli istega naroda protovoljno združili v eno celoto. Ako to velja za Francoze, Italijane, Poljake in Čehoslovake, mora tudi za Nemce. Nemčija deluje za Panevropo, vendar se mora priključitveno vprašanje rešiti še prej. Predsednik Loebe je potem polemiziral tudi z izvajajl bivšega avstrijskega zveznega kancelarja dr. Seipla v Parizu, ko je ta gospod dejal, da je Avstrija življenja zmorna in so njegov govor tolmáčil tako, kot da se Avstriji ni treba združiti z Nemčijo. V enakem smislu je govoril tudi avstrijski poslanec dr. Deutsch z Dunaja.

Dopolodne je sprejel avstrijsko delegacijo višji župan Landmann, ki je imel pri tej priliki govor, v katerem je dejal da, je treba delati na to, da se vsi Nemci združijo v Veliko Nemčijo in da naj se ta veliki zgodovinski akt konča v Frankfurtu. Predsednik zbornice Loebe se je zahvalil za pozdrav. Govoril je še vseučiljski profesor dr. Eibl z Dunaja o svrhi in ciljih avstrijsko-nemške ljudske zveze.

Naši kraji in ljudje

Češkoslovaško odlikovanje Šabca

Nobeno srbsko mesto ni v vojni toliko trpelo, kakor Šabac, ki ga je sovražna invazija opustošila in tako uničila pred dobrih 12 leti, da je njegova tragedija med svetovno vojno v zgodovini srbskih zemelj edinstvena, kakršne ni doživel noben srbski kraj. Bodi dovolj dejstvo, da je ostal Šabac po grozni invaziji avstro-ogrske vojske brez vsakega prebivalca in da ni bilo v njem hiše, ki bi ne bila uničena, razrušena ali vsaj kolikor toliko poškodovana. Pokolji v Šabcu in njegovi okolici so bili grozni in spadajo med najstrašnejše, kar jih beleži zgodovina svetovne vojne.

Zato je dobil Šabac po pravici naziv mučeniškega srbskega mesta, na katerem so še danes vidni sledovi strašnega pustošenja. Glede na to strašno preteklost Šabca je bilo mesto nedavno odlikovano s francoskim redom častne legije, te dni pa je odlikovala Šabac tudi češkoslovaška vlada, ki mu je poklonila red Vojnega križa. Ob tej priložnosti je imel Šabac priložnost spoznati, da njegove žrtve v svetovni vojni niso bile zaman, da jih zavezniki in prijatelji naše države spoštujejo in častijo. Na ta način se je razvila nedeljska slavnost odlikovanja Šabca s češkoslovaškim redom v veliko in sijajno manifestacijo bratstva med jugoslovenskim in češkoslovaškim narodom.

Svečanost je bila nadvse dostojno izvedena. Ze z jutranjimi vlakmi so se pripeljali v Šabac iz Beograda češkoslovaški poslanik Jan Šeba, vojaški ataše češkoslovaške republike v Beogradu, zastopnik češke kolonije v Beogradu in številni Čehi, prijatelji našega naroda. Kot zastopnik naše vlade je prišel finančni minister dr. Ninko Perić, vojsko je zastopal general Mihajlovič, redne oficirje Milan Radosavljevič itd. itd. Svojega delegata je poslala tudi naša mornarica, Jugoslovenski odbor ter srbski književniki.

Ko so gosti izstopili na obali Šabca, jih je sprejel občinski svet s predsednikom Šabca občinu Miko Gjorgjievic, ki je pozdravil češkoslovaškega poslanika v imenu srbskega Verdunaca.

Vsi udeleženci slavnosti so ob špalirju vojaštva in Sokolov odšli v cerkev, kjer se je vršila zadušnica za vse junake, padle v boju za svobodo Šabca. Ljudstvo, ki je prihitelo iz vseh krajev, je prisostvovalo maši s prižiganimi svečami v rokah. Mnogiča je iz cerkve odšla na pokopališče, kjer leži v skupnem grobu 160 nedolžnih žrtev avstro-ogrske soldateske. Ljudi, ki so postali žrtev vojne furije v avgustu leta 1914. Skupen grob je danes zaznamovan s preprostim lesenim križem, ki bo še dolgo časa pričal o strašni tragediji mesta Šabca. Ob grobu je nagovoril češkoslovaškega poslanika Šeba vladika Mihajlo, nakar so češkoslovaški delegati položili na grob vence v imenu pravega parlamenta in senata, v imenu predsednika Masaryka in drugih. Posebno ganljiv je bil prizor, ko je pristopil k poslaniku Šebi majhen deček ter položil na grobnico ki to cvetja s tresočimi besedami: »Jaz, vojna sirota, polagam sem cvetje v imenu dece padlih žrtev in prisegam, da se bomo vsi zgedovali na junakih, ki so padli za čast in obrambo Šabca. Slava junakom!«

Izročitev vojnega križa, s katerim je odlikovala češkoslovaška republika mesto Šabac, se je izvršila v hotelu »Pariz«. Predsednik občine Miko Gjorgjievic je ob tej priložnosti izjavil, da je sklenila mestna občina izvoliti prezidenta CSR Tomaža Masaryka in češkoslovaškega poslanika na našem dvoru Jana Šeba za častna meščana Šabca. Ob enem je sporočil sklep občinskega sveta, da dobi ena glavnih ulic ime prezidenta Masaryka.

Poslanik Šeba je v ganljivem govoru očrtal mučeništvo, s katerim si je Šabac zaslužil odlikovanje. Naglašal je, da stoji Šabac med ostalimi mesti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kakor Kristus med krščanskimi mučniki. Poslanik je zaključil govor z vzklikom svobodi in edinstvu naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev, z živio klicem na kralja in na vladarsko hišo Karajorgjievic. Predsednik občine je nato nazdravil češkemu narodu in njegovemu voditelju Masaryku.

Na banketu, ki se je za tem vršil v »Narodni gostilni«, so govorili fin. minister dr. Ninko Perić, poslanik Šeba in zastopnik mesta Šabca. Nedeljska manifestacija v Šabcu je bila nov dokaz češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti.

Vseučiliški profesor N. Branko Vodnik †

Iz Zagreba prihaja nenadejana vest o nagli smrti vseuč. profesorja, odličnega znanstvenika in neizprosne narodnega borilca N. Branka Vodnika. Se v ponedeljek popoldne je bil pokojnik dobro razpoložen. A ko je zvečer v postelji revidiral natis 11. številke »Jugoslovenske njive«, ga je zadel srčna kap in je v kratkih trenutkih izdihnil. Pozvali zdravniki so mogli ugotoviti le smrt.

Dr. Vodnik se je že izza dijaških let odlikoval v književni javnosti z borbenim temperamentom in izredno delovitostjo. Tekom svoje kratke moške dobe — dopolnil je jedva 47 let — je kot kulturni zgodovinar podal celo biblioteko svojih del, tiskanih deloma v posebnih knjigah, deloma v revijah, ali pa obešenih v izklesanih vseučiliških predavanjih. Posebna zasluga mu gre za kritične izdaje raznih hrvatskih piscev in izbranih narodnih pesmi. V rokopisu so ostale tri skoro že dogotovljene knjige: »Zgodovina hrvatske književnosti, II. del«, nadalje »Studije o Branku Radičeviću in »Metodologija hrvatsko-srbske literarne zgodovine«. Bil je urednik ugledne revije »Jugoslovenske njive«, za katero je sam obilno pisal ter jo vodil v nacionalnem in naprednem pravcu.

Nenadna smrt dr. Vodnika je tem bolj presenetila javnost, ker bi se jutri imela vršiti zaključna razprava v njegovem procesu proti dr. Verniču. Kakor znanu, se ta proces vleče pred zagrebškim sodiščem že cele tedne, a dr. Vodnik je s popolnim zaupanjem pričakoval konec razprave, ki se je zanj razvijala vrlo povoljno. Dr. Vodnik je radi svoje stroge nacionalnosti in borbenosti bil med hrvatskimi separatistično orijentiranimi književniki in profesorji omražen kakor bela vrana. Stjepan Radić ga je kot prosvetni minister pred meseci upokojil in neprespane intrige so pokojnika ovirale nele pri književnem delovanju, marveč celo pri tem, da bi uredil vprašanje svoje pokojnine. V nacionalnih krogih je njegova nenadna smrt vzbudila naljublje sožalje.

Z nedeljskega metliškega shoda



Župnik Gvozdanović govori pred zbrano množico.

Naši novi zdravniki

Promocija druge skupine absolviranih akademikov za doktorje vsega zdravilstva na univerzi v Beogradu. Beogradska univerza je imela v nedeljo 13. t. m. zopet velik in pomemben dan. V veliki dvorani vseučiliškega poslopja je bila promovirana druga skupina absolviranih medicincev za doktorje vsega zdravilstva. V prvi skupini, katere člani so pred kratkim prejeli doktorske diplome, je bilo 21 medicink in medicincev. V drugi skupini je bilo vseh absolventov 17, med njimi 10 moških in 7 dam.

Promocija se je pričela z nagovorom profesorja dr. Riharda Buriana, ki je poudarjal njeno važnost za državo in za prosep medicine vede. Za prof. Burianom je govoril dr. Dimitrije Antić, ki je poudarjal važnost zdravniškega poklica za življenje ljudi, ki se zaupajo zdravniški vedi.

Po zahvalnem govoru enega izmed kandidatov se je vršila svečana promocija. Doktorsko diplomu so prejemale dame: Jelena Savić, Stojanka Ivanović, Jelica Bresjanac, Katica Donat, Vidosava Lozanić, Stefanija Karić in Natalija Rotholz ter gg. Božidar Stanojević, Miloš Sekulić, Albert Hus

dak, Dragomir Bajić, Menaš Ruchwarger, Radivoj Berović, Svetomir Bojović, Arkadij Popović, Jurij Sokolovski in Jurij Pastelj. Tekom meseca junija bo promovirana še tretja skupina absolventov beogradske medicinske fakultete.

Industrijalec g. Fran Golob petdesetletnik

Danes praznuje g. Fran Golob, industrijalec na Viču pri Ljubljani, 50letnico svojega rojstva, dogodek, ki nam daje priložnost, da se spomnimo tipičnega slovenskega selfmademana, moža dela, ustvarjanja in energije.

G. Fran Golob se je rodil dne 16. junija 1876 v Stražišču pri Kranju in se kot trgovski vajence izučil pri veliki ljubljanski tržnici, kjer je ostal kot pomočnik do vstopa v vojaško službo. Po končani vojaški službi je vstopil kot uradnik v službo pri Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, kjer je ostal do svoje upokojitve.

Zgodaj se je F. Golob uveljavil na stanovsko organizatornem polju. Leta 1902. je postal tajnik znanega uglednega stanovskega društva Merkur, kateremu je bil skozi 20 let duša in predelavec. Nikdo pač ni bolj zaslužil časti častnega članstva, ki mu ga je to društvo leta 1922 podelilo. V tej dobi se je g. Golob z vmezo bavil tudi z raznimi socijalno političnimi vprašanji ter je zlasti sodeloval pri ureditvi delovnega časa in nedeljskega počitka.

Vojna je tudi njega zgrabila v svoj vrtnec, a vrnil se je s podvojeno energijo in veseljem za javno delo. Prijel je zopet pri Merkurju, kjer je vojna ustvarila velike vrzeli, s posebno vmezo pa je tudi pomagal pri organizaciji Trgovskih gremijev in njihove Zveze. Tudi pri Sokolu je bil g. Golob vedno v prvih vrstah in zgraditev lepega sokolskega doma na Viču ni nemalo njegova zasluga. Kot gospodarski strokovnjak vživa g. Golob, ki si je z lastno pridnostjo tekom let ustanovil dve lepi industrijski podjetji, kemično tovarno Golob & Ko. na Viču ter lesno tovarno Vintgar na Gorenjskem, splošen ugled ter sodeluje v vseh važnejših akcijah naših gospodarskih krogov. Zelo se uveljavlja tudi kot član ravnateljstva Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, sodeluje v upravi Kazina in pri drugih korporacijah.

Po svojem političnem prepričanju odločen naprednjak je g. Golob zvest član SDS, v katere načelstvu je že več let.

Mladeniško čilemu, odličnemu možu tudi mi čestitamo: Na mnogaja leta!

Skavti na taborenju

Bliža se doba taborenja, življenja v prosti naravi. Ljubljanski skavti se za taboreenje že vneto pripravljajo. Popravljajo lopate, brusijo skrhanne krampe, šivajo in likajo šotore, pripravljajo vrvi itd. Kajti le po delu pride nepriljena zabava.

Ali ni najlepše živeti nekaj tednov sredi svobodne prirode? Toda življenje v taboru počeka in strogem redu in po naših lepih zakonih, ki harmonično goje dušo in telo. Tekom dneva se razkubje po gozdovih, kjer se vadijo v zasledovanju, signaliziranju, čitanju kart in spoznavanju terena, v gospodarstvu in kuhni; dalje se vadijo tudi v obvezovanju ranjencev ter sploh v prvi pomoči. Kar je pa glavno na taborenju se kleše in jači njih značaj in volja.

Pa tudi mrak prinese svoje veselje. Ko zaide sonce, se začno zbirati okoli tabornega ognjišča, kjer je pripravljena grmada. Ko se vsede starešina na svoj sedež in h grmadi pristopi varuh ognja — tedaj vthne vse in sveči ogenj objame grmado. Tedaj se vrši govori in deklaracije najboljših pesnikov.

Končno zapoje skavti še lepo skavtsko himno »Plamen se diže« in nekaj krikov iz džungle: U—ha—be!

Jutri Lya de
Jutri Putti
Jutri Kino DVOR

Mi — smo iz džun—gle! in nato vthne vse. Nastopi trenotek molka. Samo praskekanje ognja in straže, ki nas čuva vsega zlega, se čuje. To je najlepši in najsvečanjši trenotek skavtskega življenja v taboru. Še kratak pozdrav in vse se razide k počitku.

Ponarejevalci dinarskih tisočakov pred sodiščem

V ponedeljek se je začela pred zagrebškim senatom velika obravnava proti ponarejevalcem naših bankovcev. Na zatožni klopi sedi sedem krivcev, katerih početje je koncem prošlega leta začelo silno vzemirjati javnost v Jugoslaviji. Takrat so se pojavile v prometu ponarejene novčanice po 1000 dinarjev. Ljudstvo je obsel velik strah, vsakdo se je bal, da ne bi prejel za svoje trde žulje falzificiranega denarja. Ponarejevalcem so prišlo oblasti precej pozno na sled.

Radi ponarejanja 1000dinarskih novčanic toži državno pravdnštvo v Zagrebu Matevža Madunića, 42let starega, rodom iz Ciste, občina Imotski v Dalmaciji. Ponarejal je jugoslovenske bankovce po 1000 dinarjev ter državne kolke po 10, 20, 100 in 250 Din. Ostali obtoženci Mile Javor, Ljubomir Hinić, Joza Mesić, Marko Komadin, Marjan Jurčević ter Ruža Mesić so pomagali spravljati ponarejeni denar v obtok ter so falzifikate skrivali. Jurčević je poleg tega postal ponarejati menice ter se je pregrešil proti paragrafu 106, dočim obtožuje ostale obtožence, izvemžni Madunića, državno pravdnštvo pregreška po paragrafu 109. Za zločin, ki so ga zagrešili obtoženci, je doložena v skrajnem slučaju celo dosmrtna ječa.

Obtoženci z Madunićem na čelu so bili v zvezi z Nemci, v katerih so imeli najboljše sotrudnike. Na Nemškem se bo radi iste ga delnika moralo zagovarjati 9 oseb. Vsi ti ljudje so ponarejali tisočake na posebnem papirju z vodnim tiskom ter so natisnili skupno okoli 9000 bankovcev po 1000 Din, od katerih jih je bilo uporabljivih 7800 kosov. Denar so prenašali iz Nemčije v našo državo Madunić, Jurčević in Javor. Ta trojica je ravnala zelo zavito, ponaredila je tudi potrdilo jugoslovenskega konzula v Dusseldorfu, da se smejo ponarejati vzorci za 1000dinarske bankovce. To je bila seveda la pretežava, ker so se namesto vzorcev, ki niso bili nikomur potrebni, izdelovali prav dobro uspešni falzifikati.

Citateljem našega lista bo še v spomnu, da je policija prišla 22. decembra lanskega leta v Novi Gradiški dva sumljiva moža, ki sta v nesposodno obnašala napram nekemu dekletu. Toda oba možakarja sta iz Nove Gradiške pobegnila, predno sta prišla pred policijskega komisarja, kjer bi se bila morala zagovarjati. Pri tem begu sta v zadregi ostavila kovčeg, v katerem je bilo 7645 ponarejenih dinarskih tisočakov, označenih z različnimi serijami in različnimi številkami. Bankovce je takoj pregledal namestnik ravnatelja Narodne banke ter je ugotovil, da je denar ponarejen.

Obravnava je zelo zanimiva. Vsi obtoženci vale odgovornost drug na drugega. Pričakovati je, da bo ta sodna razprava prinesla na dan velike senzacije, o katerih bo »Jutro« še poročalo.

Dr. Šaban izpuščen

Dr. Josip Šaban, bivši ravnatelj kaznilnice v Lepoglavi, ki je oškodoval državo z raznimi manipulacijami za okoli tri milijone dinarjev in bil odveden v zapore v Varaždinu, je bil na odredbo banskega stola v Zagrebu te dni izpuščen. Moral je položiti kavcijo v znesku 550.000 Din. Preiskava proti njemu se bo seveda še nadaljevala.

Strašna sodba

Mož ubil ženo, potem pa ustrelil sebe. V petek 11. junija jutraj se je odigrala v Križovljanih pri Varaždinu strašna tragedija. Tega dne je bila v kraju birma in radi birme so ostali ljudje po večini doma. Le malo jih je šlo na polje okopavati koro. Na posestvu, ki je bilo prej last Vordijevih in ki je bilo na temelju predpisov o agrarni reformi gospodarjem odvzeto ter razdeljeno med siromašnejše kmete, pa so tega dne kopali dve ženski, Kokotova in Bedenikova ter 13letni Kokot, sin prve in brat druge. Končno je prišel za Kokotovo in Bedenikovo tudi zet Bedenik. Nekaj časa so delali, potem pa so se Kokotova in Bedenik sprli. V prepiru je zet zažugal tašči, da jo bo udaril z motiko po glavi. Bedenikova se je na to grozljivo zavzela za svoj mater, toda ta je Bedenika tako razkačila, da se je mož napolsed obrnil z motiko v roki proti svoji ženi ter jo udaril s tako silo po glavi, da ji je razbil lobanjo in je žena na mestu izdihnila.

Po uboju je morilec zbežal. Ker je na podoben način kakor svojo ženo ranil tudi taščo z istim orodjem, se je bal, da ga bodo začeli orožniki iskati. Potuhnil se je, zvečer pa je prišel cel domov, se splazil skoz

Danes nepreklicno zadnjokrat ob 4., pol 8. in 9. uri

Cudoviti šampion

Georges Carpentier nastopa v senacijonalnem romanu bokserja

„Cudoviti človek“

Kino „Ljubljanski dvor“ Telefon 730 4718

Pripravlja srbski film „CIVILIZACIJA“

z streho v stanovanje svojega očeta, vzlet tamkaj puško ter se naslednjega dne ob 6. zjutraj ustrelil ter na mestu mrtev.

P. denik se v svoji mladosti ni kazal nič dobrega. Radi tega so se ga branile vse ženske in slednjič njegova žena ga ni hotela imeti za moža. Njena mati pa je vedno naganjala, da se mora omožiti in jo naravnost prisilila, da je stopila v zakon. Šele potem, ko so živali vsi skupaj, so se pokazale razpoke, prihajajo je vedno do prepričanja in slednjič je prišlo do opisane tragedije. Bedenikova žena je bila zelo dobra ženska in pridna gospodinja. Njeno mater, ki je opasno ranjena ter je izgubila mnogo krvi, so prepeljali v varaždinsko bolnico, kjer se sedaj bori s smrtjo.

Vsak Slovenec mora biti član „Vodnikove družbe“

Društveni nastop sokolskega društva v Mariboru

13. junij tekočega leta si lahko mariborsko Sokolsko društvo zopet vpiše kot velik plus v svojo kroniko. Po dopoldanskih skupnih je točno po načrtu odkorakala povorka izpred III. deške osnovne šole skozi mesto na igrišče I. SKK Maribor; pri povorki je prvih svirala društvena godba in si dala s svojim nastopom lepo izpričevalo. Teledni nastop, pri katerem je svirala godba »Draves«, se je začel sicer z malo zamudo; a nato so sledile točke druga za drugo brez premorov, kakor smo tega pri mariborskem Sokolu vajeni. K prostim vajam je ženska deca prikorakala v rajalnem pohodu in jih izvajala z ozirom na različno starost deca dobro; skladnost, ki je je včasih pogrešalo tehnično šolanje oko na početku, se je od sestave do sestave stopnjevala in tako je krog 2000 duš broječe gledalstvo poplajalo to najnežnejšo našo bodočnost po zaslugi z živahnim poskovanjem. Proste vaje moške dece so prvi dobri vtis utrdile. Ni bilo dobro le kritje, ampak tudi strumnost je rasla z vsakim gibom. Proste vaje ženskega naraščajo so imele kot uvod tudi lepe rajalni nastop, same pa so se dvigale v izvedbi od sestave do sestave. Igre deca in naraščajo so podale sliko pestrega življenja na telovadišču. Prav je, da se je pokazalo tudi to staršem in takim, ki menijo, da hoče Sokol vzgajati le akrobate. Šestnajstotica članov in članic (posebna točka žup JSS na zletu v Pragi) je morala žal izostati, ker si je neki član pred nekoliko dnevi poškodoval roko. Proste vaje, pri katerih je vodil br. Mačus možki naraščaj, so napravile prav dober vtis s strumnostjo v izvajanju. Orodna telovadba članov in naraščaja na 6 različnih orodjih je znova dokazala smotrnost sokolskega dela v mariborskem društvu. Članice so s svojimi prostimi vajami tvorile v tehničnem oziru najpopolnejšo točko: kritje z malimi trenotnimi izjemami skoro brezhibno, enako tudi skladnost. Praške vaje za članice niso baš težke in so vendar efektivne; zmogla jih bodo tudi podeželska društva. Člane je k prostim vajam pripeljal naš neumorni br. načelnik Dekleva. Kar je bil malenkostnega, nevšečnega, je zapazil br. načelnik sam, sicer pa, br. Dekleva, a la bonheur! Burno predpravljen je k zaključku prikoral na prizorišče naša vojska pod vodstvom plujškega rojaka in marljivega sokolskega telovadca br. podporučnika Ogorelea ter izvajala večže z orožjem. Kakor br. podporučnik Ogorelec, tako more biti z doseženim uspehom zadovoljen tudi njegov komendant, gosp. pukovnik Lukovič, a enako i mariborsko Sokolsko, ki je dobilo zopet tesnejše in prisrčnejše stike z vojsko, katerih si želi v čim večji meri. Po končanem sporedu je članstvo z deca in naraščajem spremlilo svoje prapore v Narodni dom, društvena godba pa je na v nepriljenem veselju zbrano članstvo zabavala še v večerne ure. M. K.

Danes znameniti film iz političnih krogov
Senator in plesalka
z Bessie Lowe in Glenn Hunter.
Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri
474 a Kino Ideal.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera

Torek, 15. junija: Zaprtlo.
Sreda, 16. junija: »Gianni Schicchi«, F.
Četrtek, 17. junija: »Figarova svatba«. Premijera. C.
Petek, 18. junija: »Večni mornar«. E.
Sobota, 19. junija: »Figarova svatba«. B.

Mariborsko gledališče

Sreda 16.: ob 20. uri: »Peg, srček moj« ab B. Premijera.
Četrtek 17. ob 20.: »Peg, srček moj« C. Kuponi.

Celjsko gledališče

Petek 18.: »Dusec, gostovanje ljub. drama.

Premijera Mozartove opere »Figarova svatba« v ljubljanski operi se vrši v četrtek, 17. t. m. ob pol 8. zvečer. To je prva uprizoritev te prekrasne opere na slovenskem odru. Mozart je bil eden največjih glasbenih genijev 18. stoletja in je ostal to tudi do sedanjega časa. Izredno njegovo nadarjenost izpričuje dejstvo, da je nastopal javno že kot sedemleten deček v Parizu in drugod. Napisal je nad 10 oper, izmed katerih se: Figarova svatba, Don Juan, Così fan tutte in Ca-

robna piškal, najpogostejše izvajajo. Opera »Figarova svatba« se je prvič javno izvajala l. 1786, na Dunaju. Valed takratnih splošnih intrig med glasbeniki je delo popolnoma propadlo. Leto zatem so izvajali »Figarovo svatbo« v Pragi z največjim uspehom. Publiku je bila tako navdušena, kakor še pri nobenem delu. Iz Prage je šla Mozartova slava po vsem svetu in »Figarovo« je ostal na repertoarju vseh odrov in narodov. To Mozartovo delo zavzema danes med vsemi komičnimi operami svetovne literature prvo mesto. »Figarova svatba« je polna najlepših melodij tako v solotočkah kakor tudi v duetih in celih ansamblih. Glasba je klasična v pravem pomenu besede. Delo samo pritega s izredno lepo gračjono overturo. Opero je nastudiral v Ljubljani kapelnik Štrifof, zrežiral pa režiser Knitl. Premijera se vrši za red C.

Premijera igre »Peg, srček moj« na mariborskem odru. Danes, v sredo, 16. junija ob 8. zvečer uprizori mariborska drama v režiji gosp. J. Koviča zabavno in prisrčno angleško veseloigro od Mannera »Peg, srček moj«. Dejanje se odigrava v aristokratski družini Chichestrevo, obtožitelj iz treh žlanov: gospe Chichestrevo, njene hčerke Ethel in sinca Alarica. Zgodi se, da dobi ta histerična trojica v vzgojo mlado dekletce, sorodnico, naravno ljubko nepokvarjeno bitje, ki ne pozna »visokih manir«, jih tudi ni voljna upo-

števat, temveč ravna svobodno, češče klubujoč aristokratsko - matohovski vzgoji, zaključujoča z besedami: »Najlepše na svetu je ljubezen in polna skleda; vse drugo je samo manira in nič drugega.« — Naslovno ulogo igra v Mariboru gdč. Kraljeva in gdč. Kovačičeva. Dalje sodelujejo še: gdč. Starčeva, ga. Savinova, gdč. Fratrnkova ter gg. Rasberger, Grom, Zelenik, Stopar, Kovič J.

Split v risbah Meneghela - Dinčića. Dalmatinski slikar Virgilij Meneghelo - Dinčić je izdelal mapo risb z naslovom »Split«. Mapa obsega 12 radirank ter prikazuje francosko obalo v Splitu, Tvornico cementsa, vhod v stolnico, Prižnico, Trg 9. novembra, Narodni trg, Mestno Sahat - kulo, Zlencičovo hišo, Kor stolne cerkve, Sfiingo, Razelpo in Hišo v mestu. Dela dovolj dobro karakterizirajo umetniške spomenike iz raznih dob slavne splitške preteklosti.

Meštrovic na povratku v domovino. Kakor poročajo ameriški listi, so jo kitar Ivan Meštrovic, ki je bil zadnje čase v Ameriki, vkrca na ladj »Paris« ter se odpeljal z njo v Evropo, kjer prevzame v Zagrebu zopet rektorat umetnostne akademije.

Razstava v Filadelfiji in naši umetniki. Dne 1. junija se je otvorila v Filadelfiji svetovna razstava, pri kateri sodelujejo s svojimi deli tudi jugoslovenski kiparji in slikarji. Od zagrebških umetnikov so poslali svoja dela v Filadelfijo: Ivan Meštrovic, Ljuba Babić, Vladimir Bocić, N. Bijelić; od beogradskih pa Petar Dobrovil in še nekateri drugi.

Od Slovencev so se udeležili filadelfijske razstave naši impresionisti (Jakopič, Jama, Strnen in Vesel) ter dva mlajša.

Razstava Jerolima Mišeja v Splitu. V Galievem salonu v Splitu ima sedaj razstavo slikar Tolić, ki je že drugič razstavil kolektivno. 26. t. m. se pa v Tolićevo razstava zapre in se otvori razstava akvarelov in risb znanega slikarja Jerolima Mišeja.

Razstava slovenske upodablajoče umetnosti novejšega časa v Sarajevu. Pod pokroviteljstvom društva »Cvijeta Zuzorić« se vrši meseca junija in julija v Sarajevu razstava naše upodablajoče umetnosti novejšega časa. Na razstavi so zastopani sledeči gg.: Božidar Jakac, Gofmir A. Kos, kipar Tine Kos, brata Fran in Tone Kralj, Janez Napotnik, Veno Pilon, Domicijan Serajnik, Fran Stiplovec, brata Drago in Nande Vidmar ter Fran Zupčan. Sarajevski listi so uvedli svoje čitatelje v razstavo z lepimi informativno pisanimi članki o slovenski upodablajoči umetnosti.

Dve novi drami Josipa Kosorja. Josip Kosor, avtor »Požara strasti«, eno najboljših dram srbohrvatske književnosti, je izdelal pred kratkim dve novi drami, »Rotondo«, igro v štirih dejanjih in petdejanjo »Clovečanstvo«. Kosorja so svoj čas imenovali našega Gorkega, čemur je bilo vzrok poč dejstvo, da je prišel iz dna življenja ter se kot samouk povzpел visoko le po zaslugi svojega talenta. Njegove novele in drage prozaična dela ter njegove drame so kazale izredno nadarjenost, katere krepičina tiči v bogatem doživljanju in opazovanju. Vzdale ga niso nobene

manire estetike. Njegova sila je bila v neposrednem prikazovanju plastičnih ljudi, tipov, vzeti iz ljudstva. Vojsko dobrega in zlega je prikazal v drami »Požar strasti«, v »Nezmagljivi ladji« je pokazal zopet velike konflikte, za »Rotondo« pa je šel po svetlu v svet bohémstva, v Pariz. Milij drame je naravnost ekstitičen Tu vidimo karikirane Angležnje, Amerikanke, Hindustance, lakirje in vse mogoče tipe. Druga drama »Clovečanstvo« prikazuje glorifikacijo Vzhoda in Kosorjevo mržnjo do Zapada. Kosor je skušal v tem delu podati obraz moderne zgodovine. Obe drami sta za razvoj dramatik Kosorja zanimivi deli, recenzenti pa jima očitajo, da sta preveč verbalistični.

Letošnje mednarodne glasbene svečanosti v Curihu. Mednarodne glasbene svečanosti za leto 1926. se bodo vršile v Curihu od 18. do 23. junija ter prinesejo med drugimi zborovske skladbe in koncertne kompozicije. O programu svečanosti bomo v kratkem poročali podrobneje.

Premijera Musorgskega »Hovanštine« v Zagrebu. Zagrebška opera uprizori najbrže še to soboto Musorgskega opere »Hovanština« v režiji Margarete Fromanove in pod vodstvom kapelnika Krešimira Baranovića.

Zanimiva premijera v Novem Sadu. V soboto 19. junija bodo imeli v Novem Sadu premijero dramatizirane novele Lela Tolstega »Kreutzerjeva sonata«. Režija dela je poverjena H. Vesniću, v glavnih ulogah nastopijo ga. Ida Pregarčeva ter gg. Götz in Hadžić.

Domace vesti

Opera : Drama 2:2

Kdor odlaga, v blati polaga — je krut slovenski pregovor, ki se sicer ni čisto doslovno masčeval nad nogometniki opere in drame, a je vendar povzročil, da je uspeh tekmale malce zvođenel. Vreme je namreč večeraj bilo ves dan neprimerno slabše kakor v nedeljo in igrišče je bilo od popoldanskega dežja napojeno z vodo; zatorej preobčutanja niso izvirala iz nagibov nogometne tekmale, ki se je odvijala v ljubljanskem gledališču, ampak iz neprijetnih razporedov, ki so jih priredili organizatorji, ki so jih priredili organizatorji, ki so jih priredili organizatorji.

Splošna sodba je bila, da gledališki nogometniki znajo za šalo že nekoliko preveč. Če bi znali manj, bi bilo bolje in spontaneje. Mora se namreč priznati, da so od premlere, ki se je vršila v predlanski sezoni, znatno napredovali; toda publika ima svoje kaprice: drugačne v gledališču in drugačne pri nogometu. Dandanes, ko že Hamleta igrajo v fraku, bi pač v nogometnih dresih trebalo napeti vse viže nerodnosti in originalnih peripetij, da bi bil efekt zadosti močan in da kritikastrji iz publike ne bi vzklkali: »faul! — pa se ne vé, ali v ljubljanskem, angleškem ali nemškem originalu.

Dirigent Balatka, ki je vodil in sodil tekmo, je bil zatorej v jako delikatnem položaju. Operno moštvo ga ni vajeno brez palčke, dramsko pa se s pisčalko čuti samo izživano. Zatorej je disciplina zrahljana in je bilo že ob priletku težko ugotoviti, kakšna postava je moštvo bila dana — to se pravi kakšne vloge so bile poverjene posameznim igralcem. Najprejredni figuri na polju pa sta bila vsekakor čuvarja obeh svetilšč. Betteito in Cesar, ki sta z nekaterimi bravurami osvojila nedeljno simpatijo vse publike in si nista ostala ničesar dolžna. Oba sta namreč propustila po dva gola, da enakopravnost opere in drame ostane še nadalje neokrnjena. Taborišče drame je sicer bilo čezde ozročno in je žoga frčala preko rante, v ranto, za ranto, nad ranto, okrog rante in v druge varilante; da pa ni mogla med rante, gre vsa hvala in zasluga široki cesarski postavi vratarja Cesarja, od katerega so se posebno v obrtni pozi odbijali vsi nalleti. Tušu železničarske godbe pa je ob drugih dveh golih, ki sta si naglo sledila v drugi polovici, kmalu sledil tudi tušč iz črnih oblakov in publika se je razbežala. Comedia e finita. M. A. C.

Kongres ČJL in JČL v Pragi. Češki listi poročajo, da se dne 3. julija vrši v Staromestski radnici (magistrat) v Pragi kongres organizacij ČJL v čsl. republiki in JČL v kraljevini SHS. Razpravljalo se o celi vrsti skupnih vprašanj, spadajočih v delokrog obeh organizacij. Zastopnike lig iz Jugoslavije bo vodil minister prosvete g. Miša Trifunović. Razen njega so delegirani za Savez JČL: gen. v p. Živanović, ravnatelj sladkornih tovarn Zajc in poslanec dr. Pivko. Za mariborsko ligo se udeležita kongresa urednik Borko in njen podpredsednik dr. A. Reisman, za ljubljansko ligo ravnatelj Pustoslavšek, prof. dr. Lah, slikar Vavpotič in dr. Radeč, za beograjsko ligo gđc. prof. K. Jovičičeva, arh. Sv. Lazič in inž. V. Banović.

Ljudska knjižnica in čitalnica. Ministrstvo prosvete je odobrilo kredit v znesku 300.000 Din za osnovanje ljudskih knjižnic in čitalnic ter za nakup potrebnih knjig.

Sprejem gojencev v pomorsko vojno akademijo. V pomorsko vojno akademijo v Dubrovniku se sprejme letos 40 gojencev v prvi teči. Prošnje za sprejem naj se pošljejo komandantu akademije najpozneje do 15. avgusta. Kandidati se morajo izkazati, da so položili izpit zrelosti in da niso prekoračili 21. leta starosti. Študij v akademiji se prične dne 1. oktobra in traja tri leta.

Zvišanje cen kruhu v Zagrebu odklonjeno. Zagrebški pekovski mojstri so zahtevali povišanje cene kruha za 50 par pri kilogramu. Mestni odbor za pobiranje draginje pa je predvčerajšnjim to zahtevo odklonil, češ, da je neutemeljena.

Smrtina kosa. V Ormožu je umrl g. Bogomir Filipič. — Včeraj je po kratki boleznili v Mostah pri Ljubljani umrl trgovec in posestnik g. Fran Jančič. Bil je povsod priljubljen in skrben gospodar ter vedno navdušen naprednjak. Pogreb se vrši jutri ob 3. popoldne iz Stare poti št. 2. — V Trbovljah je umrla soproga rudniškega upravitelja g. Roza Bredenbeck roj. Černovšek. Pogreb bo jutri ob 4. pop. N. v m. p. l.

Znižanje plač bančnim uradnikom. S 1. julijem bo Prva hrvaška štedionica znižala vsem svojim uradnikom in vpokojencem za 20% plače. To znižanje se bo izvedlo polagoma tako, da se bodo plače ob vsakem tromesečju znižale za 3%. Čez leto leto bodo vsi prejemki znižani za eno petino. Govori se, da nameravajo isto storiti tudi ostale banke in zavarovalni zavodi, ki stoje na stališču, da je bolje vsem znižati plače, kakor pa odpuščati osebe.

Gostovanje zagrebske opere v Sarajevu onemogočeno. Zagrebska opereta bi morala od 23. do 27. t. m. gostovati v Sarajevu. Pogajanja pa so se razbila. Razlog je v tem, ker sarajevski knjižničar Sime Gurglevič, ki se je obvezal, da bo položil kavčilo za gostovanje zagrebske opere, sedaj ni v stanju dati to kavčilo, temveč ponuja mnogo nižjo. Ker sarajevsko gledališče samo noče prevzeti nobene odgovornosti, bo gostovanje radi tega odpadlo.

Artezijski vodnjak v Južni Srbiji. Generalna direkcija voda bo dala na Ovcjem in na Jezevem polju zvirati letos večje šte-

vilo artezijskih vodnjakov, da se preskrbi tamkajšnje prebivalstvo z dobro pitno vodo. V to svrhu je odobren kredit v znesku 600 tisoč dinarjev.

Argentinska jahta ob dalmatinski obali. V nedeljo je v Split priplula argentinska jahta »Lady Blanche«. Na jahti so štirje potniki in njen lastnik, ki potujejo po Jadranu.

Za pogorelece v Prigorici pri Ribnici zbira obleke ter darove v denarju tudi dobrodelna pisarna, Ljubljana, Poljanski nasip 10. Prosimo, usmiljena srca, naj pomagajo lajšati bedo nesrečnim, ki jim je ogenj uničil vse imetje.

Cestni odbor ribniški je bil pred kratkim razpuščen, za gerenta pa je veliki župan dr. Balčič postavil posestnika Ivana Arka ml. iz Ribnice. Prizadeti korupcionalisti so iskali povsod pomoči, a to pot ni šlo. Ostal je torej samo minister Pucelj, ki je premišljenost svojih intervencij dokazal ondan z nastopom proti zgradbi okoliške šole v Celju in je tudi tu hotel pokazati svojo »moč«. Zahteval je odstranitev gerenta Arka, ki je bil korupcionistom tri v peti in veliki župan mu je ugodil, dasi ni bilo nobene upravičene vzroka za to. O tej stvari bomo še govorili, ker ne moremo dopustiti takih iger z interesi davkoplačevalcev.

V nedeljo je bila nova volitev v cestni odbor, kamor so občinski odbori volili šest pristaev SLS in dva samostojna demokrata (Iv. Arka ml. in Fr. Kovačiča). Proti volitvi se je seveda pritožil sodražki g. Lovrenčič, okoli katerega se vrtila cela stvar. Mi jo bomo zasledovali do kraja. Zadeva ni politična, ni strankarska, ampak zgolj gospodarska. Ne sme se pa dopustiti, da proti sanaciji cestnih razmer v ribniškem okraju uspejo intrige.

Pravilnik za snovanje inženjerskih zbornic. V gradbenem ministrstvu je bil te dni podpisal ukaz o izvrševanju posameznih določil začasne uredbe o snovanju inženjerskih zbornic. Pravilnik je bil objavljen v »Službenih Novinah« in je torej že stopil v veljavo.

Jubilarna slavnost hrvaških ognjegascev. »Hrvaško-slavonska vatrogasna zalednica« slavi v dneh 27., 28. in 29. t. m. v Zagrebu petletnico svojega obstoja. Za proslavo so v teku velike priprave. Pokroviteljstvo sta prevzela kralj in kraljica. Projektirana je razstava gasilnega orodja, dve veliki ljudski zabavi in komerz v vseh prostorih Zagrebskega zbora.

Gradnja vojnega arsenala v Bosni. V Popovičih v sarajevski okolici se gradi nov vojni arsenal. Gradnja posameznih objektov je že znatno napredovala. V zvezi z arsenalom se razširilo tudi delavnice protetičnega zavoda. Arsenal bo s posebnim tirno zvezan z železniškim omrežjem.

Nevihte drugod in pri nas. Od vseh strani prihajajo poročila o hudih nevihtah, ki so v nedeljo in ponedeljek divjale skoraj po celi srednji Evropi, zlasti v Švicah, kjer je vihar napravil ogromno škodo. Tudi v Ljubljani je v noči od ponedeljka na torek divjal močan vihar z močnim grmenjem. Dež je lil kakor iz skafa skoraj do polnoči. Kakor poročajo iz Šiše, je tamkaj na dveh krajih udarila strela v Bateljničovo hišo, kjer je odbila kos dimnika, ter v transformator v Gasilski ulici, kjer je deloma pokvarila električni vod.

Celjan umrl v zagrebškem hotelu. Rudolf Čater, rodom iz Celja, je prišel te dni po trgovskih opravkih v Zagreb ter se je na stanili v hotelu »Velebit«. V hotelu je Čater predvčerajšnjim naglo umrl. Policijska komisija je ugotovila, da je Čater umrl naravne smrti. Truplo so prepeljali v mrtvašnico, njegove stvari (1430 Din) pa je prevzela policija, da jih izroči staršem.

Stavka za gladovanjem v zagrebških policijskih zaporih je nekoliko ljudi, ki so bili od uprave državnih monopolov zaradi tihotapstva obsojeni na leto dni zapora. Ker uprava monopolov nima lastnih zaporov, so bili obsojenci izročeni v policijske zapore, kjer so takorekoko »gostje«. Ti ljudje so predvčerajšnjim začeli stavkati za gladovanjem. Policijski zdravnik jih je pregledal in ugotovil, da so še sposobni za nadaljevanje zaporne kazni. Ko ne bodo več sposobni za zaporno kazen, jih bo poslal v bolnišnico.

Samomor zapraviljiva. V Sarajevu se je v noči od nedelje na ponedeljek ustrelil Fritz Matz, sin znanega tamkajšnjega bogataša, ki je pred tremi leti umrl in zapustil sinu veliko premoženje. Sin je bogato dedščino kmalu zapravil ter si je sedaj pogljal kroglo v glavo. Smrt je nastopila nekaj dni preden je bil v Sarajevu splošno znana osebnost.

Otrok brez rok. V slavonskem selu Donje Predilevo ima seljak Anton Kolarič štiritletnega dečka, ki je bil rojen brez rok. Kar bi moral narediti z rokami, to dela z nogami. Tudi hrani se z nogami. Prijemaloč žlico ali čašo kakor z roko. Tudi svira z nogami na malo harmoniko. Sicer je fantek dobro razvit ter tudi razločno govori.

Ekurzija beograjskih pravnikov. Pravniško društvo slušateljev juridične fakultete beograjske univerze priredi koncem junija velik izlet v Hrvaško, Slavonijo in v naše Primorje. Izlet bo trajal tri tedne.

NOGAVICE z znamko in žigom „KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše



Obletnica potopljenja dreadnoughta »Szent Istvan«. Kakor znano, je bila dne 13. junija 1916. na pohodu proti Otrantskemu vrelivu, kjer je bila zbrana velika skupina italijanskega vojnega brodovlja potopljena ena največjih avstro-ogrskih oklopnih »Szent Istvan«. To pomembno obletnico so prošlo nedeljo v Trstu proslavili na svečan način. V povorki, se je pomikala po mestu, so bila zastopana vsa patrijotična društva in kulturna združenja. Na skrajnem rtiču tržaškega pristanišča je posebna delegacija na ceremonijalen način vrgla v morje lovrov venec.

Nov član uprave za zaščito industrijske svojine. Z ukazom ministrstva trgovine in industrije je imenovan v upravi za zaščito industrijske svojine za začasnega člana dr. Radomir Popović, docent na pravni fakulteti v Subotici. Imenovanje je veljavno za pet let.

Dijaska kuhinja »Domovina« v Ljubljani je pretekli teden zaključila svoje 17. poslovno leto. Kakor običajno vsako leto so tudi letos naše vrle gospe pod vodstvom g. Milene Željave pripravile Domovinscem slavnostno večerjo ter dijakom bogato obložile mize. Odboru je čast najtopleje zahvaliti se vsem cenjenim darovalcem za slastna darila in sicer: g. Vidi Balčičevi, g. Dolenčevi, g. Brezgarjevi, g. Nuši Breznikovi, g. Česnikovi, g. Dolenčevi, g. Mici Fetičovi, g. Fridi Franzlovi, g. Mariji Hengovi, g. Erni Juvančičevi, g. Anči Kisičevi, g. Mariji Klepčevi, g. Knaličevi, g. Anči Kramerjevi, g. Krofotvi, g. Bertu Lampretovi, g. Mašerovi, g. Albinu Mohorčevi, g. Olgi Pucevi, g. Albinu Reicherjevi, g. Razmanovi, g. Katinki Ribnikarjevi, g. Tykačevi, g. Vrančičevi, g. Mileni Željavi. Iskrena hvala tudi tvrđki Globus na Vrhniki za darovane mesne izdelke.

Na državni reakli v Ljubljani bo vpisovanje novih učencev in učenek za sprejem v I. razred v torek 29. junija od 8. do 12. Sprejemni izpiti se bodo vršili v sredo 30. junija. Pričetek točno ob 8. zjutraj. Zunanji učenci se morejo s priložitvijo krstnega lista in izprijevala za vstop v srednjo šolo tudi pisмено prijaviti. Natančna pojasnila so nabita v realni avli.

Vpisovanje učencev v II. deško meščansko šolo v Ljubljani, VII., za šolsko leto 1926-27 bo v sredo, dne 30. junija in v četrtek, dne 1. julija, obakrat le dopoldne od 8. do 12. V smislu odloka ministrstva prosvete se sprejmaoi v I. razred meščanske šole učenci, ki so uspešno dovršili IV. razr. osnovne šole. S seboj naj prinesejo krstni list in zadnje šolsko sprijevalo.

Sestanek društva »Treznost« se vrši danes v sredo v glasbeni sobi drž. moškega učiteljskega ob pol 7. zvečer. Spored: volitev delegata in predlogi za skupščino v Skopju ter predavanje br. Skubica.

V okviru Igralskega dneva se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. ob 11. dopoldne matineja v opernem gledališču. Sodelujejo dame in gosposide: Betetto, Drenovec, Holodkov, Knitli, Kovač, Lovsetova, Medvedova, Thierry-Kavčnikova, Žaludova, ženski in moški operni zbor, pri klavirju g. Balatka g. Neifait in g. dr. Svara. Navadne operne cene. Vstopnice se dobijo od četrtka dalje pri dnevnih blagajni v Operi.

I. prostovoljno reševalno in gasilno društvo v Ljubljani je imelo v ponedeljek svoj občni zbor, na katerem je bil izvolen naslednji odbor: načelnik Josip Turk, poveljnik Karol Štrkelj, povelj. nam. (podnačelnik) Anton Kadunc, tajnik Herman Zupan, društveni blagajnik Ivan Brezvar, bolniški blagajnik Karel Blatnik, nadzornik opravne (pobočnik) Fran Pristavšek, odboralki Tomaž Kavčič, Lipušček Stefan, Lapajnar Josip, odbornikovl namestniki Maks Izanc, Jakob Strgar, Iv. Friškovec, pregledniki računov Alojzij Hočevar, Anton Zajc, Ignacij Jontez.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Glasno zdravstveno izkaza mestnega magistrata se je v dobi od 8. do 14. junija rodilo v Ljubljani 30 otrok (20 moškega, 10 ženskega spola), umrlo pa je 17 moških in 9 žensk, skupaj torej 26 oseb in sicer: 4 osebe za prirojeno slabostjo, 4 za ostarlostjo, 2 za Jetliko, 2 za boleznijo na srcu, 2 za skratinko, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 9 oseb pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih jih je 5 doseglo starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih je obolelo 8 oseb: 2 na skratinko, 2 na davici, 2 na dušljivem kašlju, 1 na legariju in 1 na ošpicah.

Policijske prijave. Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 1 prestopke plianosti, 1 prestopke kaljenja nočnega mira, 1 prestopke nedostojnega vedenja, 1 prestopke branja žoge na prepovedanem prostoru, 2 prestopka obrtnega reda, 2 prestopka razgraanja in 17 prestopkov cestnega policijskega reda Aretacije so bile izvršene tri in sicer 1 radi tajne institucije in 2 radi berčenja.

Tatinski obiski v stanovanjih niso v mestu zadnje čase nič nenavadnega. Pripete se bodisi v predmestjih na Glincah, v Rožni dolini, Šiški ali pa v hišah v sredini mesta. Tatovi se prikrajajo v sobe kot bearači, da prej spoznajo navade stanovalcev in da ugotove ob kakšnih urah se jim bo nihov namen sigurneje posrečil, ali pa se uhotopijo v stanovanja tudi na slepo srečo in se takoj ob prvi priliki okoristijo. V ponedeljek je vdri neznan umzočnik v sobo delavca Josipa Devetaka v Bohoričevi ulici 33 in sicer med časom, ko je bil Devetak pri košnji na bližnjem travniku. Tat je prebr-

100.000 Din za 10 Din
lahko zadene, kdor kupi srečno loterije društva »Trgovska akademija« v Ljubljani 100a **885 dobitkov od 50 do 100.000 Din.**

skal celo sobo, končno pa je le iztaknil na mizi pod prtom skrito uro ter verižico oboje vredno 500 Din. Istega dne proti jutru se je prikrajdel neznan človek v spalnico Franciške Glavač v Tavčarjevi ulici ter ji odnesel ročno torbico z več gotovine. Več tatvin po stanovanjih je bilo izvršenih preteklo nedeljo v Vodmatu, v ponedeljek zjutraj pa z raznih gostilnah na Karlovski cesti.

Nevaren vlomilec. Po Stajerskem se klati že nad leto dni neki 27 letni Mirko Ličen, doma iz Podgore pri Gorici, pristojen sedaj v Sp. Volčino pri Mariboru. Ličen je znan kot jako nevaren in podjeten vlomilec ki se zna spretno izogibati aretaciji, dasiravno ne mine skoro dan, da ne bi izvršil kak nov vlom. Vseh vlomov ima svedrovec na vesti že okrog 50. V noči na soboto je bržkone v družbi še dveh tovarišev vdrl zopet v trgovino Franceta Kranjca pri Sv. Martinu. Vlomilci so trgovino popolnoma oplenili ter odnesli: 200 m blaga za ženske obleke, 100 m ceifra, 370 m cajga, 150 m blaga za moške srajce, 30 m črnega klota, 60 m sukna, 300 m barhanta, 50 naglavih rut, 30 moških srajc, 140 spodnjih hlač, več parov čevljev, veliko množino usnja, 6 dežnikov, 2 lov. puški in okrog 100 l sadjevca. Skupna vrednost ukradenega blaga znaša okrog 70.000 dinarjev.

Izguljenka. Ko so prišli te dni detektivni v stanovanje neke vdove, o kateri se je zoznalo, da skriva pri sebi razna izgubljena dekleta, ki se pečajo s tajno prostitucijo, so našli pod posteljo 18 letno M. K., hčerko železničarja iz ljubljanske okolice Dekle, dasiravno mlado je pobegnilo že pred dvema letoma od doma in se klatilo po deželi, sprva v družbi svoje starejše sestre, ki je bila istotako za denar na uslugo, pozneje pa se je naselila v Ljubljani in imela tekem časa že nešteto opravka s policijskim sodiščem. Pred dobrim tednom je odšla Marička domov k staršem, vzela pa jo je zopet noč. Z njo je izginilo tudi za 1800 Din razne obleke, last staršev. Prevejanja je odnesla vse skupaj v mesto in prodala obleko na starini ter svojim prijateljicam. Zadnja tatvina pomeni za Maričko velike počitnice. Po prestani kazni bo odšla namreč v prisilno delavnico v Begunje.

Iz Celja

Smrtina kosa. V celjski javni bolnici je umrl dne 13. t. m. g. Teodor Sidlevsky, šef mornarice v p. in ruski begunec iz Odese, v 70. letu starosti. Zadnji čas je prebival v Rogoški Slatinli. Dne 15. t. m. je preminul v celjski javni bolnici g. Anton Paul, vpokojeni ravnatelj meščanske šole v 75 letu starosti. Zaradi svojega dolgoletnega službovanja v Celju je bil svoj čas občeznana celjska osebnost.

Redni sestanek krajevne organizacije SDS za Celje to sredo zaradi plemenarje seje celjskega občinskega sveta odpade. Prihodnji redni sestanek se vrši v sredo, dne 23. t. m.

Stanovanjsko sodišče prve stopnje v Celju razpisuje več izpraznjenih stanovanj v Celju, okolici in v okoliših srezkega poglavarstva celjskega. Prijave je treba predložiti najkasneje do 22. t. m.

Redni sestanek članov k. o. Celje okolica bo v četrtek, 17. t. m. ob poldevetih v gostilni Wilson v Gaberjih.

Čuden slučaj. Martin Belina, 33 letni posestnikov sin iz Verač je bil obdožen, da je zakrivil smrt svojega očeta. Neko nedeljo popoldne je prišel njegov oče nekoliko napit domov in vprašal sina ali je bil pri maši. Ko mu je ta odgovoril, da ni bil pri maši, pač pa pri popoldanski službi božji, se je oče tako razsrdil, da ga je udaril z roko po glavi. Ko je oče drugič roko dvignil, mu je sin rekel, da mu sicer ne bo vrnil udarca, pač pa da ga bo zadržal. Nato sta se soprojela in valjala po tleh. Oče je kmalu vstal in šel s pomočjo hčerke v drugo sobo, kjer je še nekaj časa govoril, a se kmalu zgrudil in umrl. Ker so bili zdravniki mnenja, da je umrl vsled zadušenja, je bil sin aretiran in oddan v zapor, pozneje pa izpuščen. Sedaj se je njegova nedolžnost izkazala in je bil pri sodni obravnavi oproščen. Očeta je vsled zavžitve alkohola in razburjenja zadela srčna kap.

Skrajna pokvarjenost. 16 letni hlapec J. Š. iz Loke pri Zidanem mostu in 18 letni delavec F. H. iz Št. Vida sta se morala zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Celju, prvi radi 5129 in drugi radi 5128 k. z. Oba mlada pohotneža sta bila kaznovana in sicer J. Š. s 6 tednov ječe in F. H. s 5 mesecev težke ječe. Oba sta bila zelo slabo vzgojena, drugi je dobival od svoje stare matere, ki je bila gostilničarka v svoji mežni mladosti, alkohol v raznih oblikah.

Sami ne veramejo. Na agitacijskem zborovanju NRS v Mariboru so bili seveda navzoči tudi celjski radikali. Pripravdeujejo sedaj, da je bilo zelo imenitno in veliko besed. Dopadlo se jim pa ni, ker so govorniki trdili, da v Beogradu sploh ni korupcije. Pravijo, da je to popolnoma nemogoče, ker bi stranka brez takih sredstev ne pomenila veliko za ljudi, ki imajo višje cilje po dobičku. Včasih tudi slepa kura zrno najde. Kot zastopnika radikalnega žentstva celjskega se je udeležila shoda bar. M., ki je živahno pritrjevala in obsipala govornike s cvetjem. Nekvi vodilni celjski radikali je izjavil, da so slovenski radikali srbski klerikalci. Mislimo, da se celo naši klerikalci lepo zalivalijo za tako bratovščino in jo odločno odklanjajo.

Mestno gledališče. V petek, dne 18. junija t. l. gostuje v Celju ljubljanska drama. Igrala se bo P. Petrovičeva drama v treh dejanjih »Dne«. Režira Skrbliček.

Savinjska kopeč. Od nedelje, dne 14. t. m. naprej sta otvorenji žensko in moško mestno kopalnišče. Radi zadnjega deževja je Savinja kalna in narasla, vsled česar je kopanje začasno nemogoče. Kakor hitro se bo

pa voda izčistila, se bo začelo živahno življenje ob Savinji. Upajmo, da bomo imeli za naprej stalno lepo vreme, ki bo omogočilo kopanje.

Iz Maribora

Illuminacija v Ljudskem vrtu. Mariborsko olepševalno društvo stoji ponovno pred novimi nalogami, zlasti ker je vremensko neurje znatno poškodovalo lepi mestni park. Obrača se radi tega tudi na mariborsko javnost, naj izkaže društvu svojo podporo. V nedeljo 20. t. m. bo v Ljudskem vrtu velika iluminacija, ki bo brez dvoma privabila vse Mariborčane.

Odhod vojaške godbe. Včeraj je odšla iz Maribora mariborska vojaška godba pod vodstvom višjega kapelnika Cermaka v zdravalnišče Dobrno pri Celju. Ker je dosejal prirejala vojaška godba v mestnem parku nedeljske promenadne koncerte, bi bilo želeli, da pridobi Olepševalno društvo drugo godbo, da ne bo ostal v tem času Maribor brez promenadnih koncertov.

Falzifikatorji denarja pred poroto. Danes razpravlja mariborska porota o ponarejalcih denarja, ki so se zbrali okrog Jurija Potočnika. Obtoženih je šest oseb. Tudi za to razpravo vlada v mariborskih krogih veliko zanimanje in bo v senzacionalnosti le malo zaostajala za carinsko afero. Razprava bo trajala dva dni in bo »Jutro« o njej obširno poročalo.

Jubilej dela. Metteur mariborskega dnevnikarja »Marburger Zeitung« g. Ivan Narath je slavil včeraj 20 letnico svojega vstopa v Mariborsko tiskarno. Kot vester delavec uživa jubilat vsa leta mnogo ugleda pri podjetju in svojih tovariših.

Obsojenec Viljem Hobacher pobegnil? Danes so se razmesle po Mariboru govorice, da je v carinskem procesu obsojeni Viljem Hobacher neznan kam izginil iz Maribora. Domnevali, da je Hobacher, ki je bil kakor tudi vsi drugi obsojenci na svobodi, pobegnil v Avstrijo, ker je tamojnji državljan. V kolikor so te govorice točne, še ne moremo ugotoviti.

Mariborski občinski svet

Maribor, 15. Junija.

Nocoj se je vršila 7. redna seja mariborskega občinskega sveta. Uvodoma je župan g. dr. Leskovar omenjal zahvale raznih društev, ki jim je mariborska občina nakazala podpore. Nato je prešel na interpelacije o podražjenju kruha, ki je z ozirom na obetaločo se dobro žetev popolnoma neutemeljeno, in o novem zakonu o občinah, ki bo odvzel mestom avtonomijo, če bo uveljavljen v celoti. Na prvo interpelacijo bo odgovoril župan na prihodnji seji. O drugi pa je izjavil, da je v stiku z Ljubljano in ostalimi mesti, ki delujejo skupno na to, da obdržijo svoj prvotni avtonomni položaj.

Sledila so poročila odsekov. Referent I. odseka dr. Kukovec je poročal, da se predleg o odpravi krošnjarenja ne more odobriti, ker štiti krošnjarenje cesarski patent. Sklenjeno pa je bilo, da se dovoljenja novodolnim krošnjarjem ne bodo več izdajala. Z ozirom na hodnik v novo kanalizirani Vetrinjski ulici je bil sprejel predlog, da ga mestna občina asfaltira, o višini prispevka hišnih posestnikov pa se bo sklepalo kasneje.

Referent II. odseka Stabej je predložil statut borze dela, ki se je v celoti sprejel. S tem je obstoj te važne socialne institucije zagotovljen. V upravni odbor borze dela, ki obstoji iz treh zastopnikov Delavske zbornice in treh zastopnikov mestne občine, so bili izvoljeni gž. prof. Strmšek, Stabej in Tumpelj.

Dr. Kac je poročal o dravskem kopalnišču, ki bi se moralo z ozirom na to, da bo v kratkem pred kopalniščem izpeljan kanal, prenesti drugam. Iz tega razloga se opusti načrt o razširjenju kopalnišča. Mestna občina namerava tudi pristopiti k regulaciji in tlakovanju Pobreške ceste in je že izdelan tozadeveni načrt. Za realizacijo istega je dovoljen kredit 1 milijon dinarjev. K začasnim popravilom bo okrajnemu zastopu prispevala občina le 7%.

Na poročilo IV. odseka se je prošnji Olenševalnega društva za izplačilo 20.000 Din od odobrene vsote ugodilo. Odobren je bil tudi kredit 13.000 Din za popravilo popolnoma zanemarjene vremenske hišice na Stolnem trgu. Ostali predlogi so bili zavrnjeni.

Poročevalec V. odseka g. Weřil je poročal o pristojbinah in novih zgrajenih klavniških hladilnicah in o denarnih globah, ki se bodo nalagale kršilcem klavniškega reda. Nato je župan ob 7.45 zvečer zaključil javno občinsko sejo, ki ji je sledila še tajna.

Kolesa!
samo pri Gorcu!
Palača Ljublj. Kredine banke

Med najboljšje zgodovinske povesti
šte emo Budalov
Križev pot
Petra Kupljenika.
Povest se godi v protestantski dobi na Slovenskem.
ena oroš. 17.—, vez. 27.— oština.
Naroča se
Knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Naši onstran granic

— **Reška čitalnica obnovljena.** Kakor nam poročajo s Sušaka, se dela za obnovitev hrvaške čitalnice na Reki bližajo koncu, tako da bo sredi prihodnjega meseca obnovljena in vnovič otvorena naša čitalnica na Reki, ki je morala prekiniti svoje delovanje v dobi D' Annunzijeve okupacije.

— **V morskopolje Gradež** je prišlo doslej že okoli 4000 gostov.

— **V Ilirsko Bistrico** je prišel svoj čas za sodnika dr. P. Angelini. Te službe pa se je kmalu naveličal, dal slovo sodni karieri in se nastanil sedaj v Ilirski Bistrici kot odvetnik, prepričan, da bo to več neslo, kot pa delo na sodni, kjer je polno zastankov. V Ilirski Bistrici tožijo fašisti, da je premoštanje v številni funkciji najbrž ne dobi sob kakor bi hoteli. Morda pa je teh namestitvev nekoliko preveč?

— **O češkoslovaškem prometu preko Trsta** razpravljajo fašistovski listi ob številnih prilikah. Sedaj je imela svoj občni zbor italijansko-češkoslovaška trgovska zbornica, na katerem se je pred vsem ugotovilo, kako je Češkoslovaška stopila s prvega mesta v tržaškem prometu, katero je zavzela leta 1924, na drugo mesto in se je dala prekositi od Avstrije. Navzlic temu tvori češkoslovaški promet še vedno 23 odstotkov železniškega gibanja. Izvoz lanskega leta

pa je padel od 4.365.562 kvintalov prejšnjega leta na 1.987.339. V službenem poročilu se navajajo kot vzroki za to: konkurenca s severnimi pristanišči, pričetek delovanja Reke in splošna kriza, fašistovski komentari pa zatrjuje, da ta pojav nikakor ni v zvezi s normalno temelju za promet Češkoslovaške preko Trsta. Verjeti se mora le fašistovskemu mnenju!

— **V Opatici** je bilo do 10. t. m. 12.707 gostov. Navzočih je okoli 1400.

— **Izseljevanje.** Ljudje se selijo na vse strani. Izseljevanje je združeno z velikimi težkočami in marsikdo se kesa, da se je izselil, ker ni našel na novi grudi onega, kar je pričakoval. Vnela se je v Primorju polemika glede izseljevanja. Gotovo je, da so razne pritožbe opravilene, najbrže pa se dobi tudi takega izseljenca, ki pretrava. Vrne se tudi kdo ves razočaran. Ljudje so različni, eni so bolj pridni, drugi manj, eni se lažje prilagodijo novim razmeram, drugi težje, eni imajo srečo, druge spremlja nesreča povsod. Zanimivo je, da v polemiki v »Edinosti« kličo člankar izseljenec: »Nikar v Ameriko, Francijo ali Avstralijo! Kdor ne more ostati doma, kdor je primoran se izseliti, naj išče dela in zaslužka v bližnji državi, v Jugoslaviji; v južni Srbiji in Bosni!«

Iz Trbovelj

— **Skušnja železničarjev v svrhu napredovanja.** Na vodenski šoli se je vršila pred kratkim vskušnja onih železničarjev, ki jim pripada višja kategorija vsled večletnega službovanja, ki pa jim po novi služb. pragmatiki ni mogoče napredovati, če ne morejo dokazati zadostne izobrazbe. Prijavilo se je 25 železničarjev, ki so prestali vskušnjo čez osem razredov ljudske šole z dobrim uspehom. Ker je po uradni odredbi izobrazba osemrazredna ljudske šole ekvivalentna z izobrazbo meščanske šole, bodo mogli postati vsi omenjeni železničarji uradniki III. kategorije. Za nedeljo 20. t. m. je zopet določena vskušnja novih prijavlencev.

— **Uradni dan okrajnega sodišča v Hrastniku.** Razglašeno je, da se bo vršil prihodnji uradni dan okrajnega sodišča v Laškem v Hrastniku 26. t. m. Zadnji se je vršil 29. maja.

— **Okrajni zastop na delu v Trbovljah.** Okrajni zastop, ki je letos že obilo dobrega naredil, je pridno na delu z izboljšanjem cest, mostov in drugih naprav. V zadnjem času je omeniti predvsem lepo cementno ograjo, ki jo izvršujejo ob trboveljski glavni cesti.

— **Zasluzki akordantov pri rudniku.** V obratih je nabita na razglasi deski razporeditev dela akordantov za pretekli mesec. Iz razglašene je razvidno, da je bilo precej rudarjev-akordantov plačanih po 20—39 Din na dan za osemurno delo. Na ta način niso dosegli niti dnevne temeljne plače, ki znaša 40 Din za kopače. Imeli so v preteklem mesecu 15—18 šihov tako, da je znašal zaslužek od 300—585 Din za ves mesec maj. Od tega pa je bilo odtegnjeno za holniško blaginjo, penzijsko in drugo okoli 120 Din. Cisti zaslužek je znašal potemtakem 180—465 Din. Pri onih, ki so delali z ročnim svodom namesto s strojnima, pa še manj. Karnovani so namreč bili z globo po 20 Din.

Iz Ptuja

— **Zaključitev šolskega leta na gimnaziji v Ptuju.** Dne 12. junija je zaključila državna realna gimnazija v Ptuju šolsko leto s telovadnim nastopom vsch oddelkov. Nastopili so dijaki nižjih štirih razredov s prostimi vajami za nižji, in dijaki štirih višjih razredov s prostimi vajami za višji oddelk. Zlasti zadnji so izvajali vaje zelo dobro, kar je sprožilo nekaterih težkih gibov (met diska) zahtevalo in pokazalo veliko sistematične vežbanja. Stafetni tek (dve stafeti 4x100 m) je opozoril na par zelo dobrih dijakov-tekacev. Višji razredi so postavili vrste za lahkotatske panoge: met diska, kopia in krog, nižji za skok v daljavo in višino ter raznotere mladinske igre. Djakinje so tekmovala v lučanju lučalne žoge in pokazale lepe uspehe. Djaki nižjih razredov pa so z raznimi mladinskimi igrami (tekma v hoji z žogo med kolena t. dr.) vzbujali obilo zadovoljstva pri navzočih starih in gledalcih tek pokazali, da je ta panoga telesne vzgoje za nižjo dijaško dobo nadvse primerna in privlačna. Rugby-tekma med izbranimi igralci nižjih in višjih razredov, koje rezultat se je glasil: plus tri v prid nižjemu oddelku (prvi do četrtri razred) je dokazala veliko rutino te igre pri posameznih igralcih. Končno je tekmoval še dijaški dom (Hajduk) v nogometu proti zunanjim dijakom. Rezultat 2:2 (0:2). Sodil je g. Zamuda iz Ptuja. V splošnem so nadkrijevali zunanji Hajdukovci v kombiniranju in lepi sistematični igri. (Hajdukovci so dosegli oba goala z enajstmetrovkami!) Vse točke nastopa so se vršile pod vodstvom g. Staneta Jurka, telovadnega učitelja na zavodu, ki je sestavil proste vaje in pokazal, da se zaveda važnosti napredka moderne telesne vzgoje, koje princip je: solnce, zrak, svoboda.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 15. junija 1926

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn. %	Smeri vetra in bizina v m	Dolžina oblakov 0-10	Vrsta padavine	
							opazovanja	mm v 1 uri
Ljubljana (dvorec)	7.	755.2	12.9	85	NE 0.5	9		34.5
	8.	757.7	15.8	69	NE 0.5	7		
	14.	755.6	18.2	60	SW 1.5	9		
Maribor	21.	758.7	15.0	72	SSW 2	10	dež	52.0
	8.	755.2	12.0	85	W 3	7		
Zagreb	8.	755.8	13.0	92	W 1.5	10		9.0
Beograd	8.	754.4	18.0	74	S 1.5	3		8.0
Sarajevo	8.	756.0	18.0	59	WSW 3	10		4.0
Skopje	7.	753.4	27.0	29	WSW 5	1		1.0
Dubrovnik	7.	754.6	23.0	76	SE 5	9		1.0
Praga	7.	752.2	12.0		WNW 7	10	dež	16.0

V Ljubljani je povprečni barometer višji kot včeraj za 4.5 mm. Solnce vzhaja ob 4:12 zahaja ob 19:48. luna vzhaja ob 7:44, zahaja ob 23:00.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Menjavalo se bo jasno in oblačno. Mogoče v severnih Alpah deloma še dež, hladno. — **Tržaška vremenska napoved za sredo:** Lahki vetrovi z raznih strani, nebo spremenljivo, narjenje k nevihtam, temperatura od 15 do 22 stopinj, Morje skoraj mirno.

potek drugačen. Tu pa je brez ugovora doganjano, da se je strup vedno bolj razširal od cepljenega mesta naprej po telesu.

Kar se pa tiče seruma samega, mi je rekel primarij dr. Ambrožič sam, da bomo imeli šele v 1—2 letih tako preizkušen serum, ki bo izključeval vsako nevarnost, saj ker je to pri difteriji, kozah itd. Ta serum se že uporablja v cvetličih državah, dokler pa pride k nam in se to izvede, bo trajalo 1—2 leti.

Cemu je bilo torej cepljenje pri nas potrebno, ako še pravlega seruma nimamo?

Gospa zdravnica, ki je vodila cepljenje v polikliniki, mi je odgovorila na moje vprašanje, zakaj ni pustila cepiti svojih otrok, da ni tega storila, ker je to sredstvo nepreizkušeno. Na moje nadaljno vprašanje, zakaj je izvršila cepljenje v šoli nad drugimi otroci, mi je pojasnila, da je morala to storiti, ker ji je bilo od higijeničnega zavoda zaukazano, čeprav je dr. Pirca opozarjala na to, da je vsa nemška in ruska literatura zoper cepljenje v šoli.

Vprašal sem druge starejše in mlajše, izkušene praktične zdravnike v Ljubljani, lahko rečem, vsak se je izrazil zoper cepljenje proti škrlatinici.

Navajam, da se je izkušen starejši šolski zdravnik dr. Rus odločil upri cepljenju v mestnih šolah, tako da je preostala samo državna vadnica.

V Ljubljani ni bilo nikake epidemije škrlatinke, zakaj je torej higijenični zavod poslal rezerve brez poudka v šolo in forsiral cepljenje? Vedelo se je tam, da je cepilo iz Zagreba in ne iz Amerike!

Zakaj se je v reverzih izrečno potrdilo, da cepljenje ni opasno? Ko so bili otroci cepljeni, se jim je pa reklo, naj pazijo, da ne bi dobili vročine do 40 stopinj. Čudno pojasnilo neopasnosti.

Moji ljubljani sin - edinec Marko je bil na zunanji šibko dete in bi se moral, ako bi ga bilo pravilno prej preiskali, vsled slabosti izločiti od cepjenja.

Kakšno mnenje imajo resni zdravniški krogi o teh eksperimentih, dokazuje dejstvo, da je baje zdravstveni svet na zadnji seji sklenil, naj se to cepljenje ustavi.

Za mene je cela stvar jasna in moje mnenje ne bo nihče spremenil.

Moji sin Marko je umrl vsled cepjenja z nepreizkušenim sredstvom. Moja rodbina in jaz pa smo uničeni.

Podpolkovnik Viktor Andrejka.

Sport

Razpis damskega izbirnega mitinga LLAP za tromatch Francija-Jugoslavija-Ceškoslovaška

Glasom sklepa glavne skupščine JLAS z dne 26. oktobra 1925 razpisuje LLAP v četrtek in petek 17. in 18. t. m. ob 18.30 na igrišču Primorja izbirni damski miting za določitev reprezentance, ki nastopi v Pragi dne 2. 3. in 4. julija na tromatch Češkoslovaška-Jugoslavija-Francija. Program tekmovalja: Teki 80 m, 200 m, 100 m, 83 m zapreke, stafeta 4x100; skoki v višino in daljavo z zaleotom; meti krogla 3.628 kg, kopia 800 g, oboje z obema rokama, met diska 1 kg z boljše-roko. V vsaki disciplini nastopijo po dve tekmovalke za vsako državno reprezentanco.

Pozivajo se ponovno klubi Ilirija in Primorje, da takoj oddajo LLAP slike in reklamni material za še večkrat nominirane atletinje: Bernikovo, Spornovo, Tratnikovo, Omanovo, Krišchevo, Prevčevo in Santel Duno, ker je JLAS že ponovno urgiral pri LLAP.

Pozivam glasom parafraga 18. sav. pravil sledeče tekmovalke, da brezpogojno nastopijo pri izbirnem mitingu: Tek 80 m: Bernik, Sporn, Oman, Jermol II. (Ilirija), Prevč S., Santel D., Zanner, Gregorin (Primorje); tek 200: Prevč, Santel D. (Pr.), Sporn, Oman (Il.); skok v daljavo z zaleotom: Sporn, Tratnik II., Santel D. (Pr.); skok v višino z zaleotom: Tratnik, Sporn (Il.), Cimperman (Atena), Santel D., Gregorin (Pr.); met diska: Krišch, Prevč (Pr.), Tratnik (Il.), Cimperman (Atena); met krogla: Bernik, Tratnik, Jermol I. (Il.), Krišch, Prevč, Zanner, Jerina (Pr.), Cimperman (Atena); met kopia: Krišch, Prevč (Pr.), Bernik, Tratnik (Il.), Cimperman (Atena).

Klubi Atena, Ilirija, Maribor, Primorje se pozivajo, da javijo do četrta 17. t. m. ob 12 na naslov teh. ref. LLAP S. Sainca, Tavčarjeva 1/III, imena atletinji, ki bi razen določenih tekmovalk hotele nastopiti pri izbirnem mitingu. Opozarjajo se pa že vnaprej, da se ne bodo pripustile k tekmovalju pri tekih 80 m in 200 m, ako se bo smatralo, da ne pridejo v poštev za reprezentanco.

Vrstni red tekmovalja: četrtek: 80 m, met krogla, skok dalj, met kopia; petek: 200 m, met diska, tek z zaprekami 83 m, skok v višino, stafeta 4x100. Atletinje imajo vsakokrat biti na igrišču najpozneje ob 18. uri.

Juryja za damski izbirni miting LLAP. V četrtek dne 18. t. m. in petek 19. t. m. se vrši na igrišču Primorja, Dunajska cesta, damski izbirni miting LLAP za match CSR-Jugoslavija-Francija. Začetek ob dneva točno ob 18.30. Naprosajo se gg. sodniki D. Sainca, Windisch, Vodišek, Gnidovec, Brunat, Baltasar, Ludvik, Gregorič, Gorjanc, Kandare Boris in vsi poudarjeni odborniki, da bodo oba dni vsakokrat najpozneje ob 18 na igrišču. Gg. sodniki, ki imajo štoparice, se naprosajo, da prinesejo iste seboj. Tehnični referent LLAP.

Medmestni lahkotletski match Trst - Ljubljana. Dne 4. julija se vrši v Ljubljani medmestni lahkotletski match Trst (Ju liska Krajina) - Ljubljana v sledečih disciplinah: teki 100, 400, 800, 1500, 5000 m in stafeta 4x100, hoja 5 km, skoki; v daljavo, višino, ob palici in troskok, meti: diska, krogla, kopia. Igrišče in ostale podrobnosti se naznanijo prihodnji teden. Dne 27. 28. in 29. t. m. se bo vršil v nekaterih disciplinah izbirni miting v svrhu definitivne določitve ljubljanske lahkotletske reprezentance. Tehn. referent LLAP.

Prvenstvena tekma Ilirija - Rapid anulara. (Službeno iz LNP.) LNP je na svoji izredni seji dne 14. t. m. po globljem in vsestranskem proučevanju anuliral na bazi paragrafa 7 prav. sav. prv. utakmica prvenstveno tekmo med ljubljansko Ilirijo in mariborsko Rapidom in to vsled tega, ker je sodnik podaljšal drugi polčas za 5 minut, vsled česar je tudi vložil Rapid protest. Ponovna tekma se bo odigrala v nedeljo dne 20. t. m.

LLAP. Danes ob 18.30 v »Emoni« seja u. a. Točno! Tajnik I.

Gospodarstvo

Gibanje v trgovini na debelo v maju t. l.

Indeksna številka (Privrednega Pregleda) beleži povprečni padec.

Indeks cen na debelo, ki ga sestavlja beograjski (Privredni Pregled), je zabeležil v maju t. l. za posamezne skupine naslednje številke (v oklepajih odgovarjajo številke za april t. l.): I. poljski pridelek 1447 (1420); II. živina in živinski proizvodi 1639 (1645); III. sadje in sadni proizvodi 1366 (1508); IV. stavbni material 1749 (1890); V. kolonialno blago 1371 (1368); VI. industrijski proizvodi 1684 (1705); totalni indeks 1542 (1593).

Totalni indeks v maju se je torej napram aprilu znižal za 51 točk ali za 3.3 odstotka. Posamezne skupine so se gibale tako-le: poljski pridelek so skočili za 27 točk ali za 2 odstotka, in sicer so se v tej skupini podražile pšenica, turščica in moka zaradi ugodnejše konjunktura na svetovnem trgu. Živina in živinski proizvodi so padli za 6 točk, kar je neznačajna sprememba. Padec se v tej skupini občuti predvsem pri protini zaradi večje produkcije. Največjo spremembo je zabeležila skupina sadja in sadnih proizvodov, in sicer so padle cene suhim češnjam, žganju in vinu zaradi povoljnih izgledov nove trgatve. Padec znaša v tej skupini 142 točk ali za 9 odstotkov. Skupina stavbnega materiala je padla za 141 točk ali za 7.5 odstotka. Pocenila se je predvsem opaka zaradi slabega povpraševanja in pomanjkanja denarja. Kolonialno blago je malo poskočilo; čvrstjeje so bile cene kavi in sladkorja, a mlačnejše rižu. Skupina industrijskih proizvodov je oslaba za 21 točk ali za 1.5 odstotka.

V mesecu maju t. l. je dosegel totalni indeks svoje najnižje stanje tekom poslednjih treh let. Po zlati pariteti bi znašalo razmerje med predvojnimi cenami in cenami v maju t. l. 100 : 140, torej za 40 odstotkov višje.

Izvoz se je v mesecu maju t. l. povoljno razvijal, kar se je občutilo tudi na deviznem tržišču, ker je bil dotok deviz živši. To je krepilo stanje dinarja. Uvoz je bil precej slab zaradi slabega konzuma v državi.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (15. t. m.). Pšenica: baška, 74.75 kg, 2 %, 1 vagon 335; baška, 1 vagon 337.50; banatska, okolica Vršac, 1 vagon 332.50. Turščica: baška, 3 vagoni 150—155; baška, Sombor, 1 vagon 155; baška, glavna progta, 2 vagona 166. Moka: sremska, «6», 1 vagon 135. O t r o b i: baški, brez vreč, 2 vagona 115.

Dunajski govjeji sejem (14. t. m.). Dogon 2861 komadov; od tega iz Jugoslavije 94 glav. Voli in krave so se pocenili za 5 do 10 grošev, bikli in slaba živina pa podražili za 5 grošev pri kr. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.35—1.60 (izjemno 1.65—1.75), II. 1.10—1.30, III. 1—1.10, bikli 1.05—1.40, krave 0.90—1.30, slaba živina 0.60—0.85 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (14. t. m.). Koncem minulega tedna so tečaj na ameriških borzah oslabili povprečno za 2 centa, kar je bilo brez vpliva na dunajsko tržišče, kjer primanjkuje ponudb. Cene čvrste. Notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šillingih: pšenica: domača (Wiener Boden) 46.50—47, poljska 47.50—49; rž: marchfeldska 26.75 do 27.25; turščica: 22.75—23.75; oves: domači 30—30.75.

— **Poštno-železniški promet Pošte hranilnice v maju t. l.** Je zabeležil povečanje števila železnih računov od 12.859 na 12.958. Stanje vlog se je povečalo od 271.9 milijona na 293.8 milijona Din. Vplačalo se je v maju t. l. 1735.4 milijona, a izplačalo 1713.5 milijona Din. Skupen promet torej 3448.9 milijona Din; od tega brez gotovine za 1540.4 milijona Din ali za 44.65 odstotka.

— **Sesti Zagrebški velesejem** se bo otvoril 15. avgusta t. l. Med glavnimi zanimivostmi bodo kmetijski stroji in tekstilni izdelki. Tekstilna industrija se je prijavila za te velesejem v posebno velikem številu. Razstavnice bodo vse znane domače tekstilne tvornice in tudi nekaj novih.

— **Pred slabo svetovno hmeljsko letino.** Po vsehih Z a t e c a (CSR) raste v tamošnjem okrožju hmeljska rastlina zelo počasi zaradi slabega vremena in prevelike vlage. Hmeljska uš je najbolj razširjena v dolini reke Ohře. Obrambna dela se vrše, v kolikor dopušča vreme. Hmeljski nasadi so tako premočeni, da se komaj da hoditi po njih. Na tržišču je tendenca zopet mirna. Cene se držijo in dosegaajo brez prometnega davka 2600—2800 Kč za 50 kg (okrog 85 do 95 Din za 1 kg). — **Iz Nürnberga** (Bavarska) poročajo, da zaradi slabega hladnega vremena rast hmeljske rastline zelo zaostaja. Na tržišču je mirno razpoloženje. Plača se 420 do 430 nemških mark za 50 kg (okrog 110 do 116 Din za 1 kg). Iše se je dobro blago. — **Iz Strasbourga** (Alzacija) javljajo, da deževno vreme zelo neugodno vpliva na rast hmeljske rastline. Skodljivi mrčes se pojavlja v veliki meri. Razen tega nastopa peronospora, in to tudi v najboljših nasadih.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. t. m. ponudbe za dobavo 1000 kg jutastih nitov ter 1000 kg dobavo čistilne volne; do 22. t. m. za dobavo instalacijskega materiala za saniranje stranišči; do 25. t. m. za dobavo 2 manometrov (Doppelkontrolmanometer). Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenu te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo razne železine. — Direkcija državnega rudnika v Ljubljani sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo 3000 m elektrotil. bakrenih vrvi, 500 kg kave v zrnu ter 10.000 škatlic vžigalic. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 17. t. m. pri intendanturi Potiske divizijske oblasti v Subotici glede dobave drož; 5. julija pri intendanturi druge armijske oblasti v Sarajevu glede dobave 27.000 kg petroleja; pri odelenu za mornarico v Zemunu glede dobave 4500 komadov raznih odel; 8. julija pri Upravi smodnišnice v Kamniku glede dobave raznega materiala (cevi iz medi, železo, kostler, železna pločevina, pločevina iz medi, bela pločevina, usnje, gonilni jermeni, šetke, omela, metle, portlandski cement, mlo, smirkovo platno, olje, električne žarnice, izolirane žice itd.); pri odelenu za mornarico v Zemunu glede dobave 600 ton olja za gorivo in 100 ton plinskega olja; 9. julija pri odelenu za mornarico v Zemunu glede dobave 40 ton mot. bencina, 5 ton čistega petroleja in 10 ton ind. petroleja; 10. julija pri artiljeriji

skem odelenu IV. armijske oblasti v Zagrebu, Jemitički trg 4, glede pobiranja svinec iz vseh zaščitnih nasipov vojnih strelšč; pri odelenu za mornarico v Zemunu glede dobave 38 ton raznih olj (strojno, turbinsko, cilindrično, motorno, konsistenca mast) in 10 ton bombaža za čiščenje; 14. julija pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave turbosesalke znamke «Adric»; 15. julija pa glede dobave lesnega bukovega oglja ter glede dobave opeke, strešne opeke in umetnega škrilja; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani 15. julija glede predelave 8000 kg podolgovatih svinčenih zaliv iz starih zaliv; 16. julija pa glede dobave raznega orodja in strojev. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe za dobavo raznega železa ter za dobavo steklene papirja in gladilnega platna. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenu te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 19. t. m. ponudbe za dobavo 1 vagona la negašenega dobro žganega apna, 11.000 komadov srešna (bobaste) opeke, 130 m³ jamskega lesa ter 1 vagon ca. 2500 do 3000 komadov krajnikov. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo jeklenih vrvi; direkcija državnih železnic v Velenju pa glede dobave 1 kom. trifaznega napajalca k asinhronemu motorju. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 17. t. m. pri Stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave živil (telečje meso, vino, žemljice, mleko, moka, riž, fižol, jesprenček, makaroni, sladkor, pražena kava, oljivo olje); 25. t. m. pri Srednjem uradu za osiguranje radnika v Zagrebu glede oddaje raznih del (asfaltnih, tapetniških del, polaganje parketov) ter steklenih streh in železnih oken; 30. t. m. pri Upravi ubojnega skladišta v Ljubljani (na Ljubljanskem polju) glede naprave krova na barakah municijskega skladišča v Zalogu z valovitimi ploščami iz cementno - azbestnega materiala. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

— **Devizni promet na italijanskih borzah zopet svoboden.** Iz Trsta poročajo: S kraljevim dekretom bo devizni promet na vseh italijanskih borzah zopet prost. Valutni promet ostane v toliko omejen, da bo dovoljen samo bankam, ki imajo najmanj 100 milijonov lir temeljne glavnice in ki prevzamejo odgovornost za to, da bodo valutni nakupi služili samo resničnim potrebam industrije, trgovine in potniškega prometa. Izdali se bodo v to svrhu posebni predpisi, katerih presloпки se bodo strogo kaznovali.

— **Nova velika tvornica v Vojvodini.** Po vseh beograjskih listov se je stvorila skupina industrijev iz Beograda in Vojvodine v svrhu ustanovitve tvornice, ki bi proizvajala dnevno 100 hl rekificiranega špirta. Glavnica za ustanovitev je zagotovljena; prav tako potrebni stroji. Tvornica bi pričela obratovati najbrže po letošnji žetvi. Podjetje bo ostalo izven kartela.

— **Mednarodna radio razstava na Dunaju** bo prirejane v okviru letošnjega jesenskega Dunajskega velesejma (3.—12. septembra). Prijavljeni so že številni razstavljavci iz Avstrije kakor inozemstvo in so za razstavo zasledene že štiri dvorane velesejske palače. Razstava bo nedvomno zelo zanimiva ta bo teden dni dalje trajala kakor velesejem.

Borze

15. junija.

— **LJUBLJANA.** (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijskih zaključki.) Vrednote: investicijsko 71—73, Volna škoda 305—309, zastavnii in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 193—0, Ljubljanska kredita 175—193, Merkantilna 100—102 (102), Praštediona 864 do 868, Slavenska 49—0, Kreditni 163—175, Strojno 60—66, Trbovlje 312—320, Večve 100—0, Stavbna 55—55, Šešir 103—104 (104). — **Blago:** Brez zaključkov. Povpraševalo se je po rezani jelovini, brzojavnih drogih in hrastovih metrskih suhih drveh brez ponudb. Ponujali so se razni kmetijski pridelki brez povpraševanja.

ZAGREB. Na efektivnem tržišču ni sprememb. Vojna škoda na večeršnjem nivoju. — V Curihu so zjutraj mnoge devize popustile, zlasti tako zvane latinske devize beležijo znaten padec, tako Italija in Pariz. Opoldne je bila iz Curiha javljena zopetna majhna okrepitev teh tečajev. Na zagrebškem deviznem tržišču kljub nižjim tečajem ni bil znatnejši promet, ki je dosegel samo 6.05 milijona Din. Notirale so devize: Dunaj izplačilo 799.15—803.15, Berlin izplačilo 1348.56—1352.56, Bruselj (160), Italija izplačilo 201.83—205.08, šk 201.5—202

Porotne obravnave

Razprava o zverinskem umoru v Medvodah

Obtežilne indicije proti obtožencu. — Obtoženi Jarc uporno zanika vsako krivdo. — Sodba bo izrečena danes.

Ljubljana, 15. junija.

Za današnje razpravo, ki je zadnja v tem porotnem zasledovanju, sta določena dva dneva. Že včeraj dopoldne je bilo veliko pravljanje okoli vratarjeve lože, kjer so se dešile vstopnice, a danes sta stala pred sodiščem dva stražnika, ki sta stražila vhod. Obtožena Janeza Jarca, ki je videti zelo bled, sicer pa miren, sta pripeljala v sodno dvorano dva z revolverji oborožena paznika. Med potjo je na dvorišču skušal uiti ter raztrgati vezi na rokah.



Obtoženi Jarc

Jarc je rojen v Vašah in pristojen v Medvodah ter je 25 let star, konjski trgovec, precej velik, krepak fant. Obtožen je, da je lani 25. novembra udaril z lesenim kolom po glavi Angelo Kopačevo z namenom, da jo usmrti. Zakrivil je hudodelstvo umora po §§ 134, 135 št. 4 kazenskega zakona.

62 letni vdovec Edvard Kopač iz Vaš je imel štiri hčere, tri so se pomozile, a 25 letna Angela je ostala pri očetu in gospodinjki. Oče je ležal že celo leto bolan in krepka, zdrava hčerka je opravljala vsa dela. Lani o postu je začela ljubavno razmerje z Ivanom Križajem iz Zg. Senice. Obtožnica pravi, da je parkrat nočeval pri nji, a nakrat občevanje prekinil, ker je čutil, da je noseča in sumil, da ima Angela tudi druge fante. Dekle mu je poleti lani razodelo, da je noseča, a jo je zavrnil, ker je sklenil, da poroči Julko K., s katero je imel istotako ljubavno razmerje.

Dne 21. novembra je hotela Angela okoli pol 6. zvečer oditi k sestri Marili v Vašah po obleanje. Oče ji je dejal, naj prej oskrbi živino. Odšla je vseeno po obleanje in se že okoli 6. vrnila domov. Od tedaj niso več videli žive.

Zvečer se je vrnila iz Ljubljane njena sestra Tončka, ki stanuje pri očetu in vprašala, kje je Angela. Oče je dejal, da je šla k sosedu v vas. Ker je tam ni našla, se je vrnila in šla gledat v hlev, kjer je našla Angelo mrtvo, s krvjo oblitio tik vrat, ki se pa niso dala popolnoma odpreti, ker so bila znotraj z nečem zatakljena.

Spočetka so sumili umora Križaja, ker je rajnka domačin vedno zadrževala, da je oče njenega bodočega otroka; a oče je odločno trdil, da je morilec »Gvalcevec Janez«, to je



Predsednik senata višji sodni svetnik dr. Kaiser

Janez Jarc. Rekel je, da mu je hči par dni prej potožila, kako jo Janez zalezuje, da bi z njo spolno občeval, nadalje da jo je prejšnji večer zgrabil na podstrešju, jo vrzel na tla in ji tlačil seno v usta, ko je vpila in se branila, vendar pa mu je ušla. Ko jo je oče vprašal, kako je mogel obtoženec priti k njej, je pojasnila, da je že pred letom odtrgal desko nad drvarnico, polomil zapah na vratih, ki vodijo nad hlevom v podstrešje in napravil k nji prost dostop. Ozmerjala ga je, da je svinja in mu zagrozila, da ga bo tožila in da ji bo moral plačati 32 tisoč kron, ker jo je zapeljal. Tedaj ji je odvrnil, da jo raje ubije, kakor da bi plačal. Že tedaj je rekla očetu, da mu to pove zato, da bo vedel, kdo je storilec, če se ji res kaj pripeti.

Orožniki so ugotovili po nezmešani rezanci v škafih, da jo je morilec pobil, se predno je oskrbelo živino. Gotovo sta se zelo rvala, ker je bilo listje razkopano, a repa razmetana. Bat za cepljenje drv je bil ves krvav. Umorjena je bila do trebuha razgaljena; glavo je imela popolnoma razbita in oblitio s krvjo. Ko je ubijalec žrtve pobil, je zaslonil vrata z batom, zlezal iz hleva skozi nizka vrata v listnjak in od tam na prost. Vrata je prijel in z okrvavljentimi rokami in pustil polno odtisov svojih prstov.

Priviedli so najboljšega zasledovalca, policijskega psa, ki je tekkel najprej k potoku nad Kopačevo hišo, kjer so našli krvav madež. Tam si je morilec umival roke. Odtod je hitel pes na grič in po grapi nazaj v vas.

Med tem so orožniki in policisti pred Rechbergerjevo hišo, ki je sosedja Kopačeve, našli odtis čevlja in v njem strjeno kri ter bukov list, ki ga je morilec prinesel na čevlju iz Kopačevega hleva. Semkaj so postavili psa, ki je takoj z vso silo sledil in šel naravnost k hlevu, kjer ima obtoženi Jarc svoje konje, in od tam na podstrešje, kjer Jarc prenočuje. Detektiv je še enkrat spustil psa izpred Rechbergerjeve hiše, pa je spet pridrljal isto pot nazaj. Jarc je bil aretiran, našel so pri njem več obleke, ki je bila krvava.

Izvedenca-zdravnika sta ugotovila, da je umorjeni Angeli zdrobil silovit udarec lobanjsko kost ob desnem očesu in sencih, nosno kost, desno čeljust in lično kost, ter je smrt nastopila takoj. Obe roki sta bili krvavi, levica je bila nakapana od sveče. V materinici umorjene je bil 8 mesecev star plod ženskega spola. Dete bi živelo, če bi ga takoj ob smrti izrezali.

Obtoženec je na najslabšem glasu, znan kot nasilen in spolno razbrzdani človek. Nasilno je občeval tudi z dečko Marijo H. in ji grozil z umorom, če se mu ne uda. Tudi Lojzko T. je v njenem lasnem domu siloma vvel v klet, a jo je pravočasno rešil njen brat.

Ko so govorili, da je Angela z njim noseča, je rekel Antonu Štajerju, ko sta jo gledala skozi okno: »Če bi jaz moral tako uštimano babo imeti, bi vse skupaj prodal ali pa bi hudiča ubil!« Pri tem se je pridušil.

Preiskovalnemu sodniku je priznal, da je z Angelo dvakrat spolno občeval, trdil pa je, da se mu je udala prostovoljno.

Obtoženec trdi, da je bil v času umora drugod, da je šel ob 2. popoldne po žaganje



Votant s. svetnik Avsec

v Soro in se vrnil ob 4., nato pa šel v Zirovnikovo gostilno na čaj, kjer je ostal do 6. Za tem je odšel v svoj hlev, kjer je krmil do pol 7. konja. Na o je večerjal in odšel v Presko v »Jurčevovo« gostilno, kjer je kupil cigarete, a odtod proti Habjanu, kjer je opazil, da nima vzgalec. Vstopil je okoli 7 zvečer v Timčekovo gostilno, odkjer je šel domov spat. Ko je že spal, ga je vzbudila mati in mu povedala, da je nekdo ubil Kopačevo. Šel je še sam gledat, kaj se je zgodilo.

O krvavih znakih pravi, da mu je tekla kri, ki mu rada teče iz nosa; a v zaporu mu ni tekla 57 dni kri. Ko ga je preiskovalni sodnik na to opozoril, je bil zelo presenečen in pri prihodnjem zaslišanju je že izpovedal, da mu je iz nosa tekla kri in res so našli na pokrovu pljuvalnika dve kapli krvi.

Na deski, ki je bila pritrjena na hlevna vrata, vodeča v listnjak, je pustil krvavo sled. Desko je prišel s krvavo levico, a vrata z desnico, ko so se odprla, in baš ta sled na vratih je najbolj jasen dokaz njegove krivde, zakaj prsti krvave desnice so se odtisnili na vrata in jasno se vidi sled skrčenega, polabljenega mezinca, ki ga ima obtoženec. Tudi je imel Jarc za nohti strjeno kri, čeprav si je roke umil.

Zagovor.

Predsednik: »Ali ste umorili Angelo Kopačevo?«

Obtoženec: »Ne.«

Predsednik: »Kaj pa razmerje?«

Obtoženec: »O imel sem jo res parkrat, ampak ne po sil, sicer bi povedala svojemu bratrancu, orožniškemu naredniku.«

Predsednik: »In ljubezen, ali sta se takole kaj rada imela?«

Obtoženec: »Nak, tisto pa ne; vse je bilo kar tako; rada se je udajala.«

Predsednik: »Govorili ste, da jih je imela sedem, pa razen Križaja ne najdemo nikogar.«

Obtoženec: »I zmerom so bili tam okoli.«

Predsednik: »Da, da ne rečem, da ni s kom govorila, ampak za to še ni bila njegova. In kri? Pravite, da vam večkrat teče?«

Obtoženec: »Poleti vsak dan.«

Predsednik: »A pri sodišču je pa takoj nehala, ves čas vam je tekla samo enkrat kri in sicer ste potočili čeli dve kapli. Tam pri Timčku ste imeli krvav robec, ali vam je tekla kri?«

Obtoženec: »Da, saj je bil robec krvav.«

Predsednik: »Kaj pa, če ste vi pomotoma vzeli krvavi robec, ki ste ga omočili z Angelino krvjo, pri Timčku iz žepa in se tedaj spomnili ter fingrali krvavitve?«

Obtoženec: »To pa ne.«

Predsednik: »In klobuk, krvava in obleka?«

Obtoženec: »Klobuk je bil na tleh, pa je kanila kri iz noša nanj.«

Predsednik: »A tako! Pri vas imate klobuke kar na tleh spravljene? Sicer je pa bil klobuk obrizan in ne nakapan s krvjo.«

Obtoženec: »Meni tako ne verjamete. Kravata je pa okrvavljena še od tedaj, ko me je brat udaril po glavi, da sem krvavel.«

Predsednik: »In ta vaš nesrečni, skvarjeni mezinček desne roke. Poglejte, na deski vgrajati

šupe črne odtise prstov in tam ono piko, to je prav vaš pokvečeni mezinček, ki vas toži. Evo odtise vaše roke na drugi deski, kako se ujema?«

Obtoženec: »Pa naj se, jaz nisem bil. Saj sem rekel preiskovalnemu sodniku, naj da preiskavi krvave sledove, da bo spoznal, da niso od noseče ženske.«

Predsednik: »Ne boš fant! Vi pač to zahtevate, ker veste, da se tako mala vsebina krvi ne more preiskati. Kaj pa vaše hlače,



Skupina porotnikov

tudi spodnje hlače so bile krvave in zaprane?«

Obtoženec: »Ni res, ko sem napajal konje, je odskropila voda na hlače, ki so bile krvave in zato se pozna madež tudi na spodnjicah.«

Predsednik: »Spet se motite kemiki so izjavili, da je to zaprano.«

Potem pove predsednik porotnikom, da tatovi, ki so zaprti, poskušalo tudi v zaporu svoj posel. Eden je odnesel obtoženčeve škornje in zato jih ne more pokazati. Nadalje vpraša Jarca, zakaj je govoril v ječi nekemu tovarišu ter vratarju, da se boji, da bi se ne izdal, ker je nervozen. Izpraševal je, če se da pregledati kri; na kar je dejal Jarc, da se boji, a radi krvi bi se je rad prepirjal, kako je.

Predsednik je ugotovil, da so bili prvotno trije osumljeni umora in sicer obdolženec, potem Ivan Križaj ter neki Franc Skof, ki ga Angela ni marala.

Dokazovanje.

Sestre umorjene Angele so izpovedale, da jim ni nikoli pravila, da bi bila imela z obtožencem ljubavno razmerje; za dete, ki ga je pričakovala, je trdila vedno, da je Križaj njegov oče.

Izpovedale so tudi, da so očetu, ki je tri

dni kasneje umrl, morale dati roko in se s tem zavezati, da bodo o stvari, ki jo pove, molčale do tuj, dokler ne bo obdolženec pod ključem, ker se je bal poizgati ali pa celo umora. Potem jim je povedal, kaj mu je zaupala rajnka Angela, da ve za slučaj, če se ji kaj pripeti, da je vzrok obdolženec.

Izvedenca sta izpovedala o krvavih odtisih, da so zelo slabi obdolženčevim in da je zlasti sumljiva sled njegovega mezinca. Nadalje sta ugotovila, da je krvavi

madež na plišastem klobuku od brizga krvi, ker je madež okrogle oblike; če bi kri samo kanila na klobuk, bi bil madež podolgovat.

O krvavljenuju iz nosa nista mogla najti nikakih sledov, ker bi bil sicer moral imeti v nosu hrasto, če bi bil res tako močno krvavel.

Izvedenca, ki sta tudi pregledala truplo mrtve Angele, sta ugotovila po praskah na njenih roki, da se je gotovo z morilcem borila; ker so nekatere priče čule iz hiše krič, je najbrže zavpila, ko je videla nad seboj dvignjen bat, okrenila glavo in se zgrudila. Najbrže je hotel že mrtvo zlorabiti; ker je bila vsa krvava po stegnih in sta izvedenca ugotovila, da so bili odtisi njegovih krvavih rok. Najbrže ji je hotel noge razkvečiti, pa se je potem premislil in odšel.

Izvedenca izpovedujeta še, da kaplje krvi, ki so bile pri sodišču na pljuvalniku, izvirajo bržkone od slabih zob, ker so bile krvave kapljice na pljunku.

Ker je bila Angela okapana od sveče in je bil tudi okapan levi skorenj in jopič obdolženca, je sklepati, da so ti madeži od ene in iste sveče; saj so našli pri njem dva konca sveče, katerih eden je bil krvav.

Razprava se je prekinila ob 8.30 zvečer in se bo nadaljevala jutri ob 9. dopoldne.



Poslušalci

Maribor, 15. junija.

Morilec svoje žene

Danes je mariborsko porotno sodišče razpravljalo o obtožbi državnega pravdnštva zoper Ivana Peršeta, delavca na Veliki Polani in Prekmurju, ki je v noči od 17. na 18. marca t. l. v Veliki Polani zavratno umoril v spanju svojo ženo Ano Perše.

Porotnemu senatu je predsedoval sodni svetnik Vidovič, kot votanta pa sta fungirala sodni svetnik Schaubach in sodnik Adamci. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Zorjan, obtoženca pa je zagovarjal odvetnik dr. Slokar.

Državno pravdnštvo navaja v obširni obtožnici, da se je obtoženec poročil meseca februarja l. 1901 v Turnišču s siromašnim, toda simpatičnim dekletom Ano Magdičevico iz Male Polane. Njuno pravo zakonsko življenje je trajalo le nekaj mesecev, naka je odšla žena Ana Perše k svoji materi v Male Polane. Obdolženec je bil takrat že do polovice lastnik posestva, ki ga je dobil od svojega očeta, 75 letnega Marka Peršeta. Da je prišlo med zakoncem tako kmalu do ločitve, bi naj bil vzrok to, da je Ana Perša kar čez noč ohromela in v tem stanju ni mogla več pri Perševih gospodinjiti. Ker so rabili gospodinjico, je vzel obtoženec k sebi Baro Merkoja, s katero je imel do sedaj 5 otrok, od katerih pa žive še 3. Imel je sicer tudi z Ano Peršo dete

Marico, ki pa je bilo zrejeno in vzgojeno drugod. Leta 1907 je obdolženec odpravil svojo pravo ženo za vselej s tem, da ji je plačal 200 Din. Od tega časa ni za njo več slišeli. Da se je mogla preživeti po smrti svoje matere, se preselila v Velike Polane v hišo Magdičevico, kjer se je preživljala z milodari. Njeno stanovanje je bilo oddaljeno od obtoženčevega kakih 500 korakov. Pokojna je skoraj vsak večer prišla k sosedni Ani Žerdinovi, kjer je tudi do polnoči ostala, nato odšla domov, dopoldan pa vedno hodila okrog svojega stanovanja.

Dne 17. marca 1926 je v resnici tudi bila pokojna do 8. zvečer pri Žerdinovih, naka je odšla domov. Dopoldne drugega dne, t. j. 18. marca sta bili v bližini njenega stanovanja Marija Magdič in Kristina Horvat. Ker Peršove ni bilo na spregled, sta odšli v hišo, kjer sta videle Peršovo na postelji. Imela je golo koleno in roka ji je visela čez posteljo. Iz strahu sta zbežali in obvestili lastnika hiše, Ivana Magdiča, ki je rekel Bari Balazičevi, naj ona pogleda k Perševi. Šla je in našla Ano Peršo mrtvo v postelji. O tem so bili takoj obveščeni orožniški stanice v Črešnjevcih, ki so ugotovili sledeče:

Pokojna je ležala v postelji na hrbtu, z navzgor dvignjenim desnim kolonom, levo roko je imela pod sedalom, a desna roka je visela nekaj čez posteljo. Na vratu so se videle podplube in odtiski nohtov. Z ozirom na te ugotovitve ni bilo dvoma, da je umrla

Napeto! Velezanimivo! Senzacionalno!

RIN-TIN-TIN

Čudoviti pes volčjak v velikem senzacionalno kriminalnem filmu

RIN-TIN-TIN

Je vsem dobro znan iz sijajnega filma »Strah in trepet pragozda«

RIN-TIN-TIN

je najboljši plačani filmski igralec ker vsaki film, v katerem on igra, pomeni največji uspeh in pravo senzacijo. — Prekrasna ELE-ANOR BOARDMAN znana iz velfilma »Ellnor« ter simpatični Raymond Mc Kee znani iz velfilma »Dr. Satan« sta glavna partnerja čudovitega psa volčjaka v današnjem sijajnem kriminalnem filmu. —



RIN-TIN-TIN

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

Din 85* je carine za te čevlje.

carine zato samo

Din 159*



in damski ševro edino pi

„VOIKA“ Ljubljana.

Razpošilja se tudi po poštнем povzetju.

nasilne smrti. To je tudi ugotovila sodna obdukcija. Sodna izvedenca zdravnika sta konstatirala, da je storilec prišel svojo žrtve očividno v spanju z desno roko za vrat ter jo tako dolgo stiskal, da je ostala mrtva.

Ker ni bilo pokojni ničesar odnešenega, ni bilo mogoče misliti na roparski umor.

Komaj se je zvedelo o groznem zločinu, se je pričelo govoriti, da jo je mož umoril, da bi lahko poročil svojo dolgoletno priležnico.

Obtoženec seveda odločno taji, da bi zadalil svojo ženo in se sklicuje na svojega očeta, priležnico in otroke, ki naj potrdijo, da je bil kritično noč doma.

Obtoženec zanika krivdo in zatrjuje, da je bil kritično noč doma. Ljudski glas pa je trdil, kakor so tudi nekatere priče izpovedale, da se je hotel iznebiti žene predvsem radi tega, da bi se lahko poročil s priležnico. Z umorjeno ženo le ravnal sila neustojljivo, tako da je reva celo ohromela in oslepelega na enem očesu. Vendar pa za direktno krivdo na umoru današnja razprava ni mogla prinesiti dokazov in tudi izpovedi priče niso bile tako točne, da bi se moglo za gotovo trditi, da je obtoženec zakrivil umor. Porotniki so zato zanikali vprašanje umora, potrdili pa vprašanje glede oddaljene sokinje na umoru. Na podlagi pravoreka porotnikov je bil Perša obsojen na pet let težke ječe.

MODNE PREDMETE

posebno krasne srajce in perilo splošno ter kravate, samoveznice, nogavice itd. itd. najlepša izbira pri tvrdici DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Ameriško ženstvo in batine

Mala država Delaware ob atlantski obali je bila do nedavna edina država v Uniji, kjer je imel sodnik pravico kaznovati zločince z bičem. Sedaj pa si je pridružila še sosednja država Maryland, ki je iztaknila nekje v zaprašenih arhivih že davno pozabljeni zakon. Glasom katerega je ne samo dovoljeno, nego celo priporočljivo, kaznovati z bičem moža, ki tepe ženo ali odrasle hčere.

Prva ekzekucija te vrste se je izvršila pred nekaj dnevi v Baltimoru. Pristvovalo ji je kak tucat reporterjev lokalnih, pa tudi velikih newyorških listov ter kakih deset fotografov in filmskih operaterjev, poleg teh pa še nešteti zastopniki poročevalskih agencij in tako dalje. Skupno kakih dvesto novinarjev, med njimi tudi štiri ženske, ki so si z uprav emancipirano brezobzirnostjo utrle pot prav v prve vrste gledalcev.

Zločinec, ki je bil centum tega velikega zanimanja, je bil nekaj James H. Kingsmore. Krepkorasel delavec kakih 35 let, ki se je par dni prej pregrešil nad svojo boljšo polovico in bil zato obsojen, da mu baltimorski šerif lastnorčno odmeri pet batin po golem hrbtu. Ko so ga pripeljali na plano, je pozdravil šerifa: »Ne delajte si skrbi, gospod šerif: kazen bom prestal, kakor se morajo spodobi.«

Serifu je bila po vsem videzu stvar dosti bolj mučna in neprijetna kakor njegovi žrtvi. V tem pa je obsojenec zapazil množico fotografov, operaterjev in novinarjev. Ogorčen se je znova obrnil na šerifa: »Ne ugovarjam proti temu, da me kaznujete; toda nizkotno in podlo je, da uganjate cirкус.«

Serif je bil nekam v zadregi, odgovoril pa ni. Kingsmore si je nato brez nadaljne besede slekel srajco, naka so ga štiri šerifovi uslužbenci privezali za noge in roke na križ, ki je imel oblike črke x. Nato je vzel šerif, ki je postajal vedno bolj nervozen, usnjeni bič in zamahnil. V istem trenutku so fotografji pritisnili na gumb. Udarec je padel na goli obsojenčev hrbet, a tako nalahno, da se je zdelo, kakor da šerif bič le preskuša. Prav tako mehko je padel drugi, tretji, peti udarec. Na šerifovem obrazu je lasno odsevala nevolja, da mora opravljati to-li zoperen posel. Povsem drug utis pa je ta odvrtna procedura napravila na prisotne štiri ženske. Poročevalci, ki so stali v njih bližini, izjavljajo, da so razločno čuli, da je ena od njih dejala: »O, da bi meni dalj bič v roko...!« Novinarji so seveda to izjavilo ust zastopnikov »nežnega« spola žurno brzojavili svojim listom, ki so jo kot višek cele senzacije sporočili svojim čitateljem z debelimi črkami...

× Dolgovi zadnjega sultana. Iz Rima poročajo, da silno naraščajo prijave upnikov pokojnega zadnjega sultana Mohameda VI. Turški princ Sami, ki je po doložilih Mohameda VI. poverjen za ureditvo pogrebnih zadev, je izjavil, da bo sultan pokopan šele potem, ko bodo plačani vsi dolgovi, ker noče, da gre sultan v grob ob solumnem preklinjanju.

Sokol

Sokolsko društvo v Štepanji vasi. Prava 15letnica z razvitim društvenega prava bo v nedeljo, dne 20. junija v Štepanji vasi na Planirju. Spored: V soboto, dne 19. junija ob 9. zvečer: obhod po Štepanji vasi z godbo Dravske divizije in pozdrav mladi gospoj Bričjevi. V nedeljo, dne 20. junija, ob 8. jutraj skušnjev vseh oddelkov na Planirju. Ob 2. popoldne sprevid društva in razvite prapora na telovadišču. — Ob 3. popoldne javna telovadba. Po končanem sprevidu velika narodna veselica s sodelovanjem godbe Dravske divizije. Zdravo! — Od.

Javen nastop Sokola v Dolenjem Logatu. V nedeljo, dne 6. junija je imelo Sokolsko društvo v Dolenjem Logatu svoj letni javni nastop. Telovadba se je vršila na obrtni trati pred pomnim Sokolskim domom. Deloma s člani sokolskega društva v Gor. Logatu izpolnjenih telovadnih vrst se izjavljajo svoje vaje zelo popolno. Nastopilo je prostimi vajami 19 moške dece, 24 ženske dece, 11 ženskega naraščaja, 7 obrtnega naraščaja, 16 članic, 13 članov in posebna vrsta 6 starejših članov. Nato so nastopili člani 6 bradlj in krogih. Vsi oddelki so izjavili svoje vaje zelo popolno. Ljubka je bila deca, a člani junaški. Posebno pohvalno pa je nastopil ženski naraščaj in članice, ki so pod vodstvom marljivo načelnice sestre M. Puntuhove, položile v vaje (prške) polno grajskosti in precizne točnosti. Zlasti so se izkazovale sestra Langova od ženskega naraščaja ter sestra Rusova in Cankarjeva od članic. Zadržila pa je občinstvo šestorica starijih članov, ki je izjavljala vaje s palicami kakaj strumno. Zela je burno pohvalo. V tej vrsti je nastopil tudi nadsva aglita starostarica, dr. Papež, kojega marljivost je posebnoma vredna. Kakor nosi na svojih ramenih občinstvo del upravnega gospodarstva in financ, tako tudi nastopa pri javni telovadbi in se tudi ne izkazuje pri preužanju stolov in miz pri pripravah za veseličo itd. Čast mu! Pri javni telovadbi sta se odlikovala brata Ferne in «naš Stane», kakor ga nazivajo tovariši. Proste vaje, razveja onih moške dece je z odličnim taktom spremljala na klavirju izvrstna sestra I. Puntuhova. Sumne pobude upravni odbor ni naročil v svrhu prikritivne stroškov. In prav je. Morda je izkazalo vsled tega par radovednežev, za katere pa ni škoda. Ves nastop je pokazal izredno napredek od lanskega leta in to naj bo v zadovoljenje poštvovalnim bratom in sestram. L. Logatčani, ste važna obnejna postojanka; naj vas ne strašijo neprilice. Ne omahujte, marveč stopnjite delo, ako je to še možno. Krepite našo mladino in vzgajajte v njej ljubezen do domovine naše in naroda naše. Zakaj, bratje in sestre, naša domovina bo se potrebovala krepkih sinov in hčera.

Dopisi

JESENICE-JAVORNIK. Dne 12. in 13. t. m. smo bili prijeto iznenadeni z akademijo šole. Mostersko so rešili svojo nalogo vsi do zadnjega. Gg. učitelja Bratoku in Rabiču za voditelja prireditve vsa čast in za izkazano priznanje! Ni lahko pri nas pričelati take akademije, ko bevska za vsakim volom zavistneži in tako idealno delo ovirajo. Posebno kulturo so pokazale izvedne sestre pri trganju plakatov. Idealni voditelji mladine, delajte s še večjo vnemo naprej. Zdravje, ki vas ovirajo pri tem delu, so le znak da ste na pravi poti.

ZAGORJE OB SAVI. V nedeljo so igrali v dvorani Sokolskega doma v korist praktičnemu zletnemu fondu «Charleyeveto». Režijo je vodila gdč. Prestorjeva. Priznati moramo, da se na odru v Sokolskem domu je dolgo ni tako izborno igralo. Veseli nas, da se je učiteljstvo poprijelo tega prepotrebnege dela na polju kulture. Prepričani smo, da bo to delo rodilo obilen sad, kar dokazuje tudi že obilni obisk nedeljske predstave.

BRASLOVČE. V nedeljo, dne 13. t. m. je dramatični odsek «Sokola» uprizoril «Užitkarje». Vloge so bile jako srečno razdeljene na vsi igralci so se tako poglabili vanje, da je igra mogočno učinkovala na poslušalce, ki so z veliko pozornostjo sledili prizorom in z ponovnim ploskanjem izrazili svoje priznanje. Čestitamo dramatičnemu odseku in igralcem.

CERKNICA. V nedeljo, dne 20. t. m. popoldne se vrši tu v Cerknici občni zbor Gataške župe za Cerknikiški okraj. Ob tej priliki priredi tukajšnje gasilsko društvo veliko vrsto veselico, pri kateri sodeluje polnoštevilna društvena godba na pihala. Prireditve se vrši na lepem senčnatem vrtu g. I. Žumra. Ker je sedaj najlepši čas za obisk znamenega Cerknikiškega jezera, se nudi izletnikom, posebno iz Ljubljane, v nedeljo najboljša prilika, da si ga ogledajo.

KRŠKO. Sokolsko društvo v Krškem proslavi 20. junija t. l. dvajsetletnico svojega obstoja. Spored: 1. Sprejem gostov ob 10.30 na kolodvoru. 2. Povorka po mestu. 3. Ob 13.30 preizkušnja telovadnih točk. 4. Sprejem gostov pri popoldanskih vlakih. 5. Ob 15.30 javna telovadba. 6. Po telovadbi ljudska veselica na sejmšišču. Sodelujeta sokolski fanfari iz Zagreba in Krškega. Prvi nastop Sokolske konjenice. Polovična vožnja na železniških progah Ljubljana, Maribor, Sisek — Videm — Krško in nazaj za čas od 19. do 21. junija t. l. Izkaznica za polovično vožnjo pri braskih sokolskih društvih. Vsak član mora imeti v redu tudi Sokolsko legitimacijo ter kupi na vstopni postaji celovozni listek, ki velja za brezplačni povračilnik. V služaju slabega vremena se vrši prireditve v notranjih prostorih Sokolskega društva. Vabimo vse, ki se za razvoj Sokolskega zanimajo, k obilni udeležbi. — Zdravo.

Preklic

Henrik Holsedl, odgovorni urednik tednika «Nepujšaje», izjavlja, da preklicuje kot neresečne v tem listu št. 7 z dne 14. februarja 1926 pod naslovom »Učaji besedelice« proti delovanju g. Andreja Hribarja, urednika sreskega poglavarstva, kot občinskega gerentu v Dolnji Lendavi, naprjeno žalivite.

Prirreditiv

Pevsko društvo «Slavec»
priredi v ponedeljek, dne 21. junija 1926 v dvorani Filarmonične družbe (na Kongresnem trgu — kino Matica) ob 20. uri **koncert** smetnih in narefnih premi. Natančen spored razviden iz lepakov. 10924

Kolo jugosl. sester Štepanja vas
ima dne 29. avgusta t. l. kresno slavo «Tavčarjeve sobe» na Spahkogradu. — Vpored se objavi pravčasno. Odbor. 10990

Fina šivilja
izdeluje najmoderneje letne tosiote po 50—100 Din in drugo najceneje. — Sp. Siska, Verovškova ul. št. 22/1 (nova hiša pri novi cerkvi). 10957

Brivnica
z inventarjem, na prometnem kraju, brez konkurence, se s stanovanjem vred prodaja. Naslov pove uprava «Jutra». 10987

Brivnica
v Ljubljani, Metkova ul. 1 prodan pod zelo ugodnimi pogoji. Pojavljata dalje Večkolov Društvo, trgovina, Zelena jama. 10988

Službe (dobe)
Mlado gospodično
boljko inteligentno dekle, iščem za bono pri 2 dekletih, starih, ena 2 leti in ena 4 leta. Pri hiši se govori francoško, nemško in madžarsko. Fotografijo in naslov pošljite na naslov: Nikola Petrovič, Bač, Monoštor, Bačka. 10926

8—10 slikarskih pomočnikov
sprejme takoj S. Holobar, slikar v Celju. Delo trajno — plača po dogovoru. 10777

Dekle za vse
perfekto kuharico, ki opravlja tudi druga hišna dela, išče zakoniti par brez otrok (ravnoteži tovarne) v okolici Ljubljane. Naslov pove uprava «Jutra». 10925

Vajenca
s celo oskrbo, išče za takoj Anton Murnik, ševljari, Velesovo št. 16, p. Cerklje pri Kranju. 10938

Pomočnica
za boljšo damsko konfekcijo za Gorenjskem, se sprejme. Naslov v upravi «Jutra». 10919

Damski trizerki
eno ali dve iščem za takoj ali 1. julijem proti proviziji plaši. Gjur Aleksander, damski trizerki v Ljubljani. 10906

Pletilje
za nogavice in pletilje za športne predmete, se iščejo za takojen nastop v Slavoniji. Zapolnite celo leto. Ponudbe na upravo «Jutra» pod »Industrijska mehanika pletilja«. 10998

Krznar. pomočnika
dobro izurjenega, sprejem. Dopolne na upravo «Jutra» pod »Dobra moč«. 17011

Šiviljo za obleke
iščem takoj za na dom. Naslov pove upr. «Jutra». 17009

Proviziji. zastopnik
agilent, se išče za Ljubljano. Naslov pove uprava «Jutra». 10972

Učencem za trgovino
meš. blaga, z boljšo solsko izobrazbo, se išče. Lahko se oglašuje tudi tisti, ki namerjavajo nastopiti po končanem solskem letu. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod »Isobrazba«. 10975

Pomožni šofer
se išče k osebnemu avtu. Stalno zaposlen kot strojni ključavničar, s prostim stanovanjem zagotoveno. — Papirica Večje pri Ljubljani. 10998

Strojnik
dobi službo pri d. d. Deska v Ljubljani, Gospodarska cesta 2/11. 10993

Za čas velesojma se išče gostiln. kuharica in natakarica
Predstavil se je v hotelu «Tivoli». 10996

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—
Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—
Najmanjši znesek Din 19.—

Donašalko
dobro moč, išče restavracija hotel Strukelj. 10948

Službe (iščejo)
Samostojen trgovec
z dobri referencami, išče primerne službe, najraje kot samostojno poslovodja kakake večjega podjetja, s primerno kavejjo. Sprejme tudi mesto kot vodja kake podružnice, kot skladiščnik ali potnik. Odra se samo na tržne službe. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Sigurnost 81». 10910

Pisarniška moč
lesne stroke, z znanjem državnih in tujih jezikov, išče mesto. Ponudbe pod »Pisarna 1926« na upravo «Jutra». 10928

Knjigovodja
bilanclist, slovenski in italijanski koreponent, išče primerne službe, evant. kot skladiščnik ali potnik. Gre tudi na delo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Bilancist 87». 10987

Potnik
Mesto potnika poljubne stroke ali skladiščnika nastopim takoj. Naslov pove uprava «Jutra». 10992

Trgovski pomočnik
starejša moč, dober manufakturni, z večletno prakso kot poslovodja, želi mesto za takoj. Naslov v upravi «Jutra». 10983

Šofer
trezen in zmožen popravil, išče službe, najraje v Slavoniji. Ker je začetnik, gre tudi prvi mesec samo za hrano in stanovanje. Ponudbe na upravo «Jutra» pod »Šofer 81«. 10921

Šofer-mehanik
z večletno prakso in dobriimi sprilicami, mlad, trezen in zanesljiv, išče stalno službo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod »Mehanik 91«. 10991

Kot skladiščnik
ali kaj sličnega pri kakem podjetju ali trgovini, išče službo mislečim. Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Zanesljiv 92». 10939

Šofer
izkušen kovač, vajen mehaničarskih del, išče službo za takoj. Ponudbe na upravo «Jutra» pod »Zanesljiv 970«. 10970

Tvrška Besednik in drug
Ljubljana, Prešernova ul. 5 sporoča, da ima še veliko zalogo gumijevih pasov, punktolerjev za masažo ter gumijevih nogavic za krčne žile ter za oblikovane nog. 10900

Tkanine za pohištvo
gobeline, peresa za pohištvo, tkanine, sanore, žebnje in orodje za tapetne itd. — Zahtevajte cene in vzorce! Trgovskega k. d. Zagreb, Hlica br. 45. 147/III

Salonski avto
25 HP, ki dobro obražen in malo rabljen, s 6 sedeži, posebno pripraven za Auto taxi, se ugodno prodaja. — Na ogled in naprodaj pri Karlu Cimpršku, trgovcu v Senni. 10900

Les
Prodaja se 1000 m³ suhih bukavih polen, 400 m³ borovih stebel, 14—20 cm v primeru, 6—8 m dolgi — postavljeno vse na postajo Ptuj. Godarski urad Turin, pošta Ptuj. 10997

Motorno kolo
lahko, se peccni prodaja. — Naslov pove uprava «Jutra». 10923

Ako želiš
prenoviti obnošeno čevlje, je najboljšo, da kupiš Terbol ker ga dobiš v vseh barvah pri tvrdki Peter Kozina & Komp. Aleksandrova cesta št. 1. 10995

Omara za obleke
skoraj novo, prodam po zelo nizki ceni. Naslov v upravi «Jutra». 10995

Prodaja se:
petdelna lesena stena za 10 m, 1 komplet elektromotor (8 HP), 1 komplet elektromotor za 18 HP — vse v najboljšem stanju. — Ponudbe s naslovom na upravo «Jutra» pod značko «Jutra 26». 10977

Spalnica in kuhinja
se peccni prodaja. Naslov v upravi «Jutra». 10994

Zaket obleka
žrna in sokolski kroj, se peccni prodaja v vili Bistra, Cesta na Rotnik št. 57. 10989

Pohištvo
kuhinsko opravilo in piščje kleke peccni prodam. — Naslov pove uprava «Jutra». 10955

Kuhinjska kredenca
najhen štedilnik in turistiški ševljari št. 42 naprodaj — Ignac Kovarčič, Tržaška cesta 1, Stan št. 22/1. 10952

Motor
s pretavami, dvosedežen, v breskoben stanju, se za 6000 Din prodaja. Naslov v upravi «Jutra». 17000

Kupim
Špecerijsko opravilo
stare, kupim. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Kranj». 10922

Tračnice rabljene
ter vozilce za dovoz lesa pri parni žagi, kupim. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Tračnice 74». 10974

Strugovnik
v dobrem stanju, kupim, z vodilnim vretenom, prizemnim vodilom in predlejem (Vorgelag). Visočina med žepicami 150 mm, dolžina stručenja 75 cm do 1 m. — Ponudbe z navedbo Jese, naslov: Medica, Jesenica. 10907

Avto
štirisedežen, dobro obranjen, električno starta, kupim. — Naslov v upravi «Jutra». 10998

Kopalna banja
za sedeti, se kupi. Ponudbe z navedbo cene na upravo «Jutra» pod šifro «Kopalna banja». 17001

Pridelki
Malinov sok
najboljše, zaježeno pristne kakovosti, lasten proizvod, nudi preprodajalcem F. S. Lukas, Celje. 10978

Dalmatinskega vina
več vagonov prvovrstnega zaježenega pristnega rdečevina v črnega po 4 Din, belo po 5 Din liter. Samo od 56 litrov naprej, franco postaja Maribor. Lastnik A. Kos, Maribor, Klavniška ulica 12. 17013

Dva visokošolca
iščeta za pridobitje solsko leto bedno in svetlo meblavano sobo s sajtrkom. — Naslov pove uprava «Jutra». 10972

Stanovanje s hrano
iščem za dva mirna gospodina, v bližini sv. Jakoba s 15. junijem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Vsa oskrba». 10939

Zračna soba
se odda. Kje, pove uprava «Jutra». 10933

Opremljeno sobo
v vili na Mirju, oddam takoj, z vse, starejši dami. Ogled od 2. ure naprej. Naslov pove uprava «Jutra». 10918

Stanovanje
2 sob, kuhinje in priključni, 188 e majhna obliki brez in malo rabljen, s 6 sedeži, odstopeno. Najemna do 500 Din. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Stanovanje 500». 10975

Majhna sobca
s posebnim vtihom in električno razsvetljavo, se odda. Naslov v upr. «Jutra». 10951

Prazna soba
v sredini mesta, se peccni odda št. 45. 10978

Čisto, lepo sobo
išče zdravnik v bližini bolnice ali drugje za takoj ali 1. julij. Ponudbe na upr. «Jutra» pod »Zmerna cena«. 17008

Stanovanje
2 sob, kuhinje in priključni oddam v Stožicah. Naslov v upravi «Jutra». 10986

Zastojno stanovanje
obstoječe iz ene lep sobe s soproburom kuhinje in kolesarice, v sredini mesta, dobi za dobo enega leta, kot p o s e d i 10.000 Din proti dobri garanciji in vrtni v enem letu. Omenjeno stanovanje je tudi po pogodbi najeto, ki se lahko razkupi za eno leto naprej. — Ponudbe s naslovom na upravo «Jutra» pod značko «Jutra 26». 10977

Soba
stroglo separirana, se odda gospodinu na Dunajski cesti št. 17/III. 10920

Na stanovanje
se takoj sprejme gospod. Naslov pove uprava «Jutra». 10985

Prazna Soba
solčna, se takoj odda. — Naslov pove uprava «Jutra». 10980

Velika soba
lepo opremljena, solčno ležeča, v sredini mesta se najlahje odda. Vredna solidnega gospoda. Istotam se odda tudi manjša opremljena soba. Poizve se pri Aloma Company, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1. 10994

Soba s 2 posteljami
in električno razsvetljavo, se takoj odda na periferiji mesta. Naslov pove uprava «Jutra». 10933

Do 500 Din plačam
mesечно za stanovanje 2 sob s kuhinjo v stari ali novi hiši. Ponudbe na upr. «Jutra» pod značko «Mesto ali predmetje». 10954

Oženjen šofer
brez otrok, dobi prsto stanovanje pod pogojem, da žena opravlja nekaj hišnih opravil. Oglasi naj se na Zrinjskega cesti 13. 10902

Soba se odda
Klavar na rasplogo. — Naslov pove uprava «Jutra». 10973

Gospod
se sprejme takoj na hrano in stanovanje v lepo zračno sobo s električno razsvetljavo, v sredini mesta. Naslov pove uprava «Jutra». 10974

Razglas
Prostovoljna razprodaja posestva Ločnikerihev dedičev na Glincah

Stavbišča naprodaj
Prodaja 8 stavbišnih parcel v izmeri po 1000—1200 m² po zelo ugodni ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji. — Stavbišča ležijo ob Dunajski cesti pri km 2, naproti Gradcu in polju kluba Primorje. Poizve se pri Antonu Kodrežu, Miklošičeva cesta 18/1. 10478

Večja trgovska hiša
v sredini mesta se takoj kupi proti gotovini. Poizve se pri F. L. Neckermanu, Maribor. 17014

Goštinjo
dobro dobo, iščem na račun. — Cenj. ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Št. 45». 10978

Lokal
na prometa in kraju v Ljubljani, išče morebitno preureditve bi sam izvršil. Ponudbe pod značko «Lokal» na upravo «Jutra». 10998

Lep trgovski lokal
s celim inventarjem, v Celju, Kralja Petra cesta, se takoj odda. Vredna se na F. L. Neckermanu, Celje, Prešernova ulica 1. 10971

Shušišnost.
V roku 3—4 tednov morete za namučeno pridobiti na telesni težji 5—6 kg. — Subotni in slabotni ljudje se vredno prestražajo in bolehn. Vaše moški daje prednost ženi s lepimi rameni in prsi. Hočete li telesu nuditi novo in zdravo hrano, potem uporabljajte «Trag» bombone, ker boste tak po par dneh uporabe dosegli sijajen uspeh. Karton 60 Din. — «Eta», preparat za pomrljeje živcev proti glavobolu, strganju in nespanju. S to kremo namažite bolesta dela in bolečina prestanejo v istem hipu. Tuba 40 Din. — Eta latium proti snovenju nog, rok in celega telesa. Ze prvi dan uporabe preneha vse neprijetne duh in razjedena koža postane srajna in gladka. Dva paketa v vseh lekarnah. Eta kemijska tvornica, Berlin, skladišče za SIS Milan S. Hojka, Zagreb. Mašuramčev trg 3. — Zahtevajte povsod brezplačne cenike in navodila! 100—

Kapital
Trgovsko izobraženo
gospodično, zmerno primerne kapitala, za otvoritev in vodstvo trgovine, kot družabnico, išče dedič trg. hiše na delu Obvostranska ulicebja pri trgovini in posestvu. Gospodinjstva vajene imajo prelinost. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Ekzistenca 32». 10932

Posojilo
od 50—100.000 Din iščem za dobo 6 mesecev. Obresti plačani 10%. Imam dobre reference. — Ponudbe pod »Poljenjak 73« na upravo «Jutra». 10973

Kdo posodi
100.000 Din proti popolni varnosti in 11% obrestih za 1 leto, evant. 2 mesecev. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Dvoj 72». 10972

Kateri gospod
bi posedli dami 900 dinarjev proti momečnemu plačila pod »Hvaličnost 10« na upr. «Jutra». 17010

1000 Din posodim
za 2 meseca proti vrtni 1400 dinarjev. Plašite na upr. «Jutra» pod »Ugodnost 12«. 17015

10.000 Din
vložim v trgovino ali malo podjetje kot družabnik. Sodelovanje predpogoj. Cenj. dopise na upravo «Jutra» pod »Agilen 1299». 10961

20.000 Din posojila
išče trgovec za takoj proti visokim obrestim in sturini garanciji — evant. dobra služba. Ponudbe na upravo «Jutra» pod »Tako 30«. 17007

Gospod
Katero gospodično želijo predvideti 15 letnih dni na morju v distinguirani družbi. Dopise pod »Lj. Hotel Rokan, Selce, Hrvatska, Primorje«. 17017

Gospod
33 let star, zdrav, želi se samostojno, inteligentno gospodinjstvo ali vabilu polne narave. Vredna potem uprave «Jutra» pod »Stan 01«. 10950

Trije mladeniči
živahni, se želijo seznaniti s sličnimi gospodinjstvi in sturini. Dopise na upr. «Jutra» s slikami pod »Deteljača«. 10989

Dva orožnika
se želita spoznati z 2 gospodičnima, lepe znanosti življe imajo prednost. — Dopise na upr. «Jutra» pod šifro «Peter in Pavel». 17002

Simpatična gospa
v najboljših letih s premoženjem in dobročrtna želi znanja svrbo ženitve z dobroštim inteligentnim trgovcem-uradnikom. Dopise na upr. «Jutra». Maribor, pod »Dobra gospodinja 50«. 17012

Šivilja
v mestu, stara 28 let, išče v svrhu ženitve znanja s dobroštim, mirnim gospodinjstvom. Prednost dobo vpljani obrtniki ali železničarji. Dopise s sliko na upr. «Jutra» pod »Osnamljena 4«. 17004

Obrtnik
85 let star, samski (sodar) prihranski 20.000 Din, želi porokli politeno, živahno, dekle, staro 24 do 34 let, ki ima kako posvetilo na upr. «Jutra» pod »Srečna dva oba«. 17008

Josip Lukan
Branka Siljak
včeraj poročena
Trst Sarajevo 4735

Trapistovski sir
la polnomačen kg Din 26, Trapistovski sir II. kg Din 22, Trapistovski sir III. kg Din 18 nudi

Sirarska zadruga, Oborovo-Orlo
(Hrvatska) 4726

Alasba
Planino
kateri je v popolnoma dobrem stanju, dobro uglasen, z lepim in čistim glasom, se takoj kupi. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Planino št. 15». 10984

Vijolina
ja velikosti, se peccni prodaja. Naslov v upr. «Jutra». 10996

Gaston Leroux:

Prikazen v Operi

Čprav mi je Erik slovesno oznanil, da se je popolnoma izpremenil in da je postal najčednejši človek, odkar je ljubljen zaradi sebe samega — ta stavek me je grozno osupnil — si nisem mogel kaj, da bi ne zatrepetal, kadar sem pomislil na to pošast. Njegova strašna, nedosegljiva, ostudna grdost ga je izključevala iz človeške družbe in često se mi je zazdelo, da uprav zato ne čuti nobene dolžnosti več napram človeškemu rodu. Njegove besede o ljubezni so še povečale mojo bojazan in slutil sem, da tiči v tem dogodku, ki mi ga je omenil s svojo znano bahavostjo, kal novih in še strašnejših dram. Zakaj vedel sem, česa je zmožen Erik v svoji boli in obupu.

Tudi sem zasledil čudne duševne odnose med spako in Kristino Daaé. Skrit v ropotarnici tik lože mlade dive, sem prisostvoval divnim glasbenim vajam, ki so očitno spravljale Kristino v čudovito ekstazo. Vendar nisem verjel, da bi zaradi Erikovega glasu — ki se je poljubno razlegel kot grom ali pa dosegal angelsko milino — bilo mogoče pozabiti na njegovo ostudnost. Ko pa sem ugotovil, da ga Kristina sploh še ni videla, mi je postala stvar razumljiva. Pri prvi priložnosti sem se splazil v ložo in po tistem, kar mi je svoj čas razložil sam Erik, mi ni bilo težko zslediti, kako je premikal zrcalno steno, in hitro sem dognal, kako je govoril skozi votlo opeko, da ga je Kristina čula, kakor bi stal pred njo v loži. Odkril sem pot, ki je vodil k studencu in k ječam — k ječam, zgrajenim za Komune — kakor tudi propalo, skozi katero je Erik prihajal naravnost v podzemlje pozornice.

Nekaj dni pozneje sem bil čudno presenečen, ko sem se prepričal na lastne oči in ušesa, da je Kristina videla Erika, in ko sem zasačil pošast, sklonjeno nad studencem globoko pod zemljo ob komunarski poti, da je močila čelo onesveščene Kristine. Zrazen njiu je mirno stal belec, konj iz »Preroka«, ki je bil izginil iz hlevov pod Opero. Pokazal sem se. Bilo je strašno. Videl sem, da so zrasle iskre iz zlatih oči in preden sem mogel izpregovoriti, me je zadel na čelo udarec, da sem omedlel. Ko sem se zavedel, ni bilo več ne Erika, ne Kristine, ne belca. Zame ni bilo dvoma, da je bila nesrečna ujetnica

v jezerskem bivališču. Brez obotavljanja sem se vrnil k obali, čeprav sem se zavedal nevarnosti svojega početja. Celih štiri in dvajset ur sem prežal v bližini črnega obrežja na prihod pošasti. Bil sem namreč prepričan, da bo šel tam mimo na trg. Pri tej priložnosti naj povem, da si je na mesto grozne nosne vdrtine nataknil nos iz lepenke z brki, kadar je šel v Pariz ali se sploh pokazal med ljudi. Taka krinka mu sicer ni popolnoma odvzela mrliškega izraza — ljudje so kazali za njim, češ: glej, smrt gre mimo — vendar je bil za sijo znošen.

Prežal sem torej nanj ob obali jezera — Avernskega jezera, kakor ga je često, režeč se, imenoval. Utrujen od dolgega čakanja, sem si dejal: »Gotovo je šel skozi druga vrata, najbrž skozi vrata v tretjem podzemlju!« Kar sem zaslišal pljuskanje v temi in zagledal sem zlate oči, ki so se svetile kakor dva plamena. Kmalu je barka pristala. Erik je skočil na obalo in stopil predme.

»Štiri in dvajset ur si že tukaj!« mi je dejal. »Začel si mi predati! Povem ti, da to ne bo končalo dobro. Sam boš kriv, zakaj čudovito potrpežljiv sem s teboj!... Misliš, da me zasleduješ, ubogi naivnež, in te le jaz zasledujem in vem vse, kar veš o meni. Včera sem te poštedil na komunarskem potu; po pravici pa ti povem, da naj te več ne vidim tam! Kar počneš, je pri moji veri neprevidno. Vprašati se moram, če sploh še razumeš pametno besedo!«

Bil je tako razkačen, da se ga nisem upal prekiniti. Ko se je nasopihal kot morski pes, mi je natančno povedal svojo grozno misel.

»Da, vtepi si že končno v glavo, da ne razdiram praznih besed! Že dvakrat te je prišla senca z mehkim klobukom, ki ni vedela, kaj počneš v podzemlju, in te je odvedla pred ravnateljja. Ta dva sta te smatrala za čudaškega Perzijca, ki se zanima za gledališke čaravnije in trike (sam sem to slišal tedaj v pisarni, saj veš, da sem povsod). Toda spriči tvoje neopreznosti, se bodo končno le vprašali, kaj iščeš tod, in zvedel bodo, da iščeš Erika... Hoteli bodo tudi sami najti Erika... in odkrili bodo jezersko hišo... Tem slabše! V tem slučaju ne odgovarjam za nič več!«

In zapihal je zopet kakor tjujeni. »Za nič več!... Če Erikove skrivnosti ne ostanejo Erikove skrivnosti, tem slabše za mnoge izmed človeške pasme! To je vse, kar sem ti imel povedati in, če nisi popolen tepec, ti mora zadostovati, razen, če ne veš, da beseda ni piškav oreh!...«

Sedel je na zadnji konec barke in je cepetal s petamj po deskah, pričakujoč, kaj mu odgovorim. Jaz pa sem rekel samo: »Nisem prišel iskat Erika!...«

»Koga pa?«
»Saj dobro veš: Kristino Daaé!«
»Pravico imam, da jo povabim k sebi. Ljubi me zaradi mene samega.«

»Ni res,« sem dejal, »ugrabil si jo in jo držiš v jetništvu!«
»Poslušaj,« mi je rekel, »ali mi obljubiš, da se ne boš več vtikal v moje zadeve, če ti dokažem, da me ljubi zaradi mene samega?«

»Da, obljubim ti!« sem odgovoril brez pomišljanja, zakaj nisem dvomil, da mi taka spaka ostane dolžna dokaz.

»Dobro! Stvar je preprosta!... Kristina Daaé bo odšla od tod, kakor bo hotela, in se bo sama vrnila k meni!... Da, vrnila se bo, ker ji bo to po godu... Vrnila se bo sama od sebe, ker me ljubi zaradi mene samega!...«

Naprave za sesani plin

motorje na paro, bencin in Diesel-motorje presno olje in Diesel-motorje dobavlja v najkrajšem času

ing. Emil Plewa

Wien XVII, Watigasse 70-80.

Za takojšnjo dobavo:

naprave za sesani plin

12, 16, 20, 25, 33, 45, 60, 60, 70 in 100 PS

stroje na paro in motorje

2, 3, 4, 6, 7, 13, 100-120 250-400 PS

motorje na bencin

1-2, 4, 7, 8, 10, 12, 20, 25 in 40 PS 177-a

motorje na presno olje

5, 10, 12, 30 PS.

4736 a

+

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanec naznanjamo prežalostno vest, da je v torek, dne 15. junija ob pol 8. uri, po kratkem trpljenju preminul naš ljubljeni soprog oče in brat, gospod

Franc Janc
trgovec in posestnik

Pogreb blagopokojnika bo v četrtek, dne 17. t. m. ob pol 15. uri iz hiše Stara pot št. 2, na pokopališče pri Sv. Križu. V LJUBLJANI, dne 15. junija 1926.

Marica Janc soproga — Marijan in Božena, otroka — Peter, Alojzija, brat in sestra.

ZAHVALA.

Za vse dokaze iskrenega sočutja ob prebriski izgubi našega tako rano umrlega, srčno ljubljenega soproga, ozir. očeta in tasta, gospoda

Frana Robida
sodnega oficijala

izrekamo vsem najglobljišo zahvalo. Posebno pa iskrena zahvala velesp. g. dr. Volavsku za požrtvovalen trud med boleznijo, vel. g. župniku Finžgaju za zadržno tolažbo, gg. uradnikom ozir. stanovskim tovarišem za časteče spremstvo in krasno cvetje, vsem ki so prihiteli in našega papana spremili k zadnjemu počitku in sploh vsem, ki so nam na katerikoli način lajšali našo neizmerno bol. 4745 a

Se enkrat tisočera hvala!
Ljubljana, 15. junija 1926.

Zalujoča soproga **Hedvika Robida** roj. **Cziček** in otroci

26. junija do 5. julija 1926

Pod pokroviteljstvom Kraljevega Veličanstva Kralja

VI. LJUBLJANSKI
MEDN. VZORČNI VELESEJEM

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države. — **IZBRALIŠČE TRGOVCEV, OBRTNIKOV IN INDUSTRIJALCEV.** — Razstavljeni so samo prvovrstna podjetja — Cene brezkonkurenčne. **TOREJ NAJUGODNEJŠI OGLED IN NAKUP VSAKOVESTNEGA BLAGA.** **PERMANENTNA LEGITIMACIJA** upravičuje do 50% znižanja NA VSEH VLAKIH (tudi brzovlakih razen S. O. E.) — CENA DIN 30.— **NAJČEŠJA PRILIKA ZA IZLETE IN OBISK ALPSKIH KRAJEV IN KOPALIŠČ DIVNE SLOVENIJE.**

Tehnične novosti. — Razstava „SLOVENSKA ZENA“, HIGIENSKA RAZSTAVA. **STANOVANJA PRESKRBLJENA!** Legitimacije se dobe v denarnih zavodih, gospodarskih društvih, potniških pisarnah l. t. d., i. t. d. 450 a

Ustanovljeno leta 1885

Pollak & Schön

JUGO-ISTOK

INFORMACIJE IN KASO

Veliki modern aparat ZAGREB, Ilica 21

Sijajen in nagel uspeh

Tel. interurb. 173. Telegr. Pollak Schön
Zavod se nahaja v slovenskih rokah.

Mag. št. 15463/ref. IX. 4738

Razpis.

Gerentski svet mestne občine ljubljanske razpisuje oddajo gradbe

tovarniškega dimnika in obzidave parnih kotlov v mestni klavnici.

Pravilno opremljene in sestavljene ponudbe je voliti najpozneje do

5. julija 1926 opoldne

pri mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ul. 1.

Razpisani pripomočki: načrti, opisi in pogoji so na vpogled, oziroma se dobijo pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 14. junija 1926.



Ludolf Bredenbeck, rudniški upravitelj, naznanja v svojem kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov tužno vest, da je preminula dne 14. junija ob pol 11. zvečer njegova ljubljena soproga, gospa

Roza Bredenbeck roj. Černovšek

v 56. letu starosti po dolgem in mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere. Pogreb drage pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 17. t. m. ob 4. popoldne iz mrtvašnice rudniške bolnice na tukajšnje pokopališče. Maša zadušnica se bo služila v petek, dne 18. junija ob 9. uri dopoldne v tukajšnji farni cerkvi.

Trbovlje, dne 15. junija 1926.

4746 a